

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**ОТРОШКО Олена Володимирівна,
ЮДЕНКО Оксана Вадимівна
ПУТРОВ Сергій Юрійович**

**«ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
БАКАЛАВРІВ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ
В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ УНІВЕРСИТЕТУ»:
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ**

для здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня

КИЇВ – 2023

УДК 378.4 : 37 . 091 . 212 : 613 . 8 (072)

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету біоресурсів та природокористування України (№ 15 від 25 квітня 2023 р.)*

Рецензенти:

Бринзак Сава Савович кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів та природокористування України;

Кузьменко Ганна Олександрівна, доктор філософії (PhD) в галузі публічного управління та адміністрування, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом

Педагогічні технології формування здоров'язбережувальної компетентності бакалаврів гуманітарно-педагогічних факультетів освітньому середовищі університету: тестові завдання: [для здобувачів вищої освіти першого рівня «бакалавр»] / Уклад.: О. В. Отрошко, О. В. Юденко, С. Ю. Путров. Київ: НУБІП України. 2023. 102 с.

Тестові завдання «Педагогічні технології формування здоров'язбережувальної компетентності бакалаврів гуманітарно-педагогічних факультетів освітньому середовищі університету» пропонуються для використання здобувачам вищої освіти гуманітарно-педагогічних спеціальностей (першого освітнього ступеня «бакалавр» та другого освітнього ступеня «магістр»), викладачами, аспірантами гуманітарно-педагогічних факультетів з метою виявлення рівня теоретичних відомостей щодо особливостей застосування ними в процесі вирішення професійних завдань здоров'язбережувальних традиційних та інноваційних освітніх технологій; визначає ступінь обізнаності щодо базових принципів застосування різновидів рухової діяльності з метою збереження, корекції та відновлення здоров'я особистості в умовах освітнього середовища університету.

Тестові завдання містять два розділи: «Здоров'я людини – як головна умова довголіття та ефективної працездатності особистості в сучасному суспільстві» та «Сучасні педагогічні технології як важливий структурний елемент формування здоров'язбережувальної компетенції здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічних факультетів».

УДК 378.4 : 37 . 091 . 212 : 613 . 8 (072)

О. В. Отрошко, О. В. Юденко, С. Ю. Путров, 2023 ©
Педагогічні технології формування здоров'язбережувальної компетентності бакалаврів гуманітарно-педагогічних факультетів освітньому середовищі університету: тестові завдання, 2023 ©

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ.....	4
Розділ 1 Здоров'я людини – як головна умова довголіття та ефективною працездатності особистості в сучасному суспільстві.....	5
Розділ 2 Сучасні педагогічні технології як важливий структурний елемент формування здоров'язберезувальної компетенції здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічних факультетів.....	32
Листок самоконтролю – перевірка рівня теоретичних відомостей здобувача вищої освіти гуманітарно-педагогічних факультетів.....	67
Технологія оцінювання відповідей здобувача вищої освіти.....	68
Правильні відповіді до тестових завдань – самоперевірка рівня теоретичних відомостей здобувача вищої освіти.....	69
Список використаних інформаційних джерел.....	71
Термінологічний словник для майбутніх фахівців гуманітарних факультетів.....	85

ВСТУП

Всебічні теоретичні відомості щодо особливостей професійної діяльності майбутнього фахівця гуманітарно-педагогічних спеціальностей умовах сучасного суспільства, вирішення конкретних спеціальних завдань в межах професійної діяльності, володіння в достатньому обсязі словником вузько-спеціалізованих галузевих термінів є важливою складовою формування професійних компетенцій кожного фахівця.

Представлені О. В. Отрошко, О. В. Юденко & С. Ю. Путровим «Тестові завдання щодо визначення рівня теоретичних відомостей про особливості застосування педагогічних технології формування здоров'язберезувальної компетентності бакалаврів гуманітарно-педагогічних факультетів освітньому середовищі університету» є корисними для у здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня. Дане видання містить два розділи тестових завдань, по 100 завдань в кожному, а саме: Розділ 1 «Здоров'я людини – як головна умова довголіття та ефективної працездатності особистості в сучасному суспільстві» та Розділ 2 «Сучасні педагогічні технології як важливий структурний елемент формування здоров'язберезувальної компетенції здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічних факультетів».

Також кожний студент гуманітарно-педагогічного факультету може скористатися «Бланк самоконтролю наданих відповідей» для самоперевірки рівня теоретичних відомостей, якими він / вона оволоділи на момент поточного або підсумового контролю та використати для самоперевірки «Листок правильних відповідей до всіх тестових завдань».

Окремо авторами представлено «технологію оцінювання відповідей здобувача вищої освіти гуманітарно-педагогічних факультетів» для виставлення підсумкових балів. Надано список використаних інформаційних джерел.

Щиру подяку висловлюємо ректору НУБіП України *Ніколаєнко Станіславу Миколайовичу*; команді проректорів за систематичну підтримку, а саме: проректору з науково-педагогічної роботи та розвитку *Кваші Сергію Миколайовичу*; проректору з наукової роботи та інноваційної діяльності *Кондратюку Вадиму Миколайовичу*; науковому керівнику, проректору з науково-педагогічної роботи *Шинкаруку Василю Дмитровичу*; декану гуманітарно-педагогічного факультету *Савицькій Інні Миколаївні*, колективу кафедри фізичного виховання НУБіП, зокрема, завідувачу кафедри фізичного виховання *Миколі Петровичу Костенку* та науково-педагогічним працівникам кафедри, рідним та друзям за систематичну підтримку та натхнення.

**РОЗДІЛ 1: ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ – ЯК ГОЛОВНА УМОВА
ДОВГОЛІТТЯ ТА ЕФЕКТИВНОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ
В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ**

1. Яке поняття тлумачать таким чином як «стан живого організму, за якого всі органи і системи здатні добре виконувати свої життєві функції»?

- A) організм людини;
- B) здоров'я;
- C) загартування;
- D) захворювання.

2. Яким чином можна визначити термін «загартування»?:

- A) це виконання ранкової гігієнічної гімнастики;
- B) це переохолодження чи перегрівання організму;
- C) це тренування в особливих умовах;
- D) це підвищена стійкість організму до несприятливих зовнішніх впливів.

3. Уточніть що з перерахованого нижче належить до здоров'язберігаючих заходів?:

- A) прогулянки в лісі, бігові вправи;
- B) дні здоров'я, спортивні свята, бесіди про здоров'я, диспансеризація, ведення листків здоров'я;
- C) організація здорового харчування, санітарно-гігієнічні засоби;
- D) участь в змаганнях з різних видів спорту.

4. Уточніть будь ласка до яким чином можна охарактеризувати групу технологій таких як «диспансеризація, профілактичні заходи, забезпечення рухової активності, організація здорового харчування, санітарно-гігієнічні засоби»?:

- A) здоров'язберігаючі заходи;
- B) записи зі щоденника здоров'я;
- C) оздоровчі технології
- D) здоров'язберігаючі методи.

5. Який стан людини визначають поняттям «адинамія»?:

- A) безсилля, слабкість;
- B) зниження працездатності;
- C) понижений артеріальний тиск;
- D) відсутність м'язового тону.

6. Що фахівці з позицій сьогодення вважають «результатом фізичної підготовки, що досягається при тренуванні рухових навичок і підвищенні рівня працездатності організму»?:

- A) фізична працездатність;
- B) фізична витривалість;
- C) фізична підготовленість;
- D) фізична загартованість.

7. Який час доби з точки зору провідних фахівців у галузі фізичної культури і спорту та охорони здоров'я вважають найбільш корисним для активної рухової діяльності людини?

- A) 8:00-9:00 і 19:00-21:00;
- B) 10:00-12:00 і 16:00-18:00;
- C) 7:00-10:00 і 19:00-21:00;
- D) 7:00-10:00 і 18:00-20:00.

8. Яким чином можна визначити таку групу здоров'язберігаючих технологій які сприяють зміцненню фізичного здоров'я, фізична підготовка, загартування, масаж, профілактика?

- A) лікувально-профілактичні;
- B) тренувальні;
- C) оздоровчі;
- D) спортивно-оздоровчі.

9. Що можна з позицій сьогодення можна назвати «оптимальним режимом дня»?:

- A) процес стимулювання людини до здійснення ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей;
- B) рівномірний розподіл навантаження протягом дня;
- C) щоденне дотримання оптимального розпорядку навчання, відпочинку, сну, харчування, занять фізичними вправами та загартуванням, інших видів діяльності, відповідно до віку, протягом доби;
- D) щоденне виконання ранкової гігієнічної гімнастики.

10. Які технології з позицій сьогодення називають здоровзбережувальними?:

- A) технології, що створюють безпечні умови перебування на навчанні чи праці;
- B) ведення щоденника здоров'я;
- C) технології, що покращують здоров'я людини;
- D) змагання з різних видів спорту.

11. Які засоби використовують з метою попередження захворювань органів дихання?:

- A) вивчення тематичної літератури, виконання комплексів вправ для розвитку гнучкості;
- B) заняття плаванням, виконання фізкультурхвилинок, носіння зручного одягу;
- C) прогулянки на свіжому повітрі, провітрювання приміщень, виконання спеціальних комплексів дихальної гімнастики, ведення здорового способу життя;
- D) носіння зручного одягу, прогулянки на свіжому повітрі, ведення щоденника здоров'я.

12. Які засоби попередження виникнення плоскостопості використовуються сучасними фахівцями, як найбільш ефективні?:

- A) носіння зручного, ортопедичного взуття, виконання спеціальних комплексів профілактичних вправ, консультації фахівців
- B) виконання комплексів терапевтичних вправ (ЛФК), вивчення наукових літературних джерел;
- C) ходіння босоніж, загартування організму;
- D) прогулянки на свіжому повітрі, провітрювання приміщень, виконання спеціальних комплексів дихальної гімнастики.

13. Які засоби використовуються як найбільш ефективні з метою попередження виникнення захворювань органів травлення?б

- A) прогулянки на свіжому повітрі, провітрювання приміщень, виконання спеціальних комплексів дихальної гімнастики;
- B) заняття плаванням, виконання фізкультурхвилинок, носіння зручного одягу;
- C) здорове та збалансоване харчування, відсутність шкідливих звичок, систематичне відвідування лікаря, дотримання оптимального режиму дня;
- D) виконання комплексів вправ лікувальної фізичної культури, вивчення наукових літературних джерел.

14. Яким чином з позицій сьогодення слід тлумачити поняття «профілактика»?:

- A) це комплекс теоретичних знань в галузі можливого захворювання;
- B) це лікування людини за допомогою нетрадиційної медицини;
- C) це комплекс технічних, санітарних та педагогічних, спрямованих на попередження травматизму та усунення факторів ризику;
- D) це комплекс медичних, санітарно-технічних, гігієнічних, педагогічних та соціально-економічних заходів, спрямованих на попередження та усунення факторів ризику можливого захворювання.

15. Що провідні фахівці в газулях фізичної культури і спорту та охорони здоров'я вважають ознаками втоми:?

- A) підвищення фізичної активності, запаморочення, втрата свідомості;
- B) слабкість, зниження працездатності та уваги, погіршення пам'яті, дратівливість, безсоння;
- C) біль у м'язах, зниження апетиту, зниження зору;
- D) підвищення фізичної активності.

16. Які з перерахованих нижче чинників позитивно впливають на здоров'я людини в сучасному суспільстві?:

- A) релігійні переконання, інтелектуальний розвиток;
- B) правильне харчування, свіже повітря, фізична активність, загартування;
- C) культурний, інтелектуальний, науковий розвиток і туризм;

D) комп'ютеризація, технічний прогрес, покращення апетиту.

17. Який вплив здійснюють комплекси терапевтичних вправ (ЛФК) на організм людини?:

- A) організм адаптується до поступово зростаючих навантажень і коригує викликані захворювання порушення;
- B) організм стає більш вразливим до можливих захворювань;
- C) організм стає більш вразливим до різноманітних захворювань;
- D) організм припиняє опір до можливих захворювань.

18. Які засоби фахівці сучасності використовуються з метою попередження виникнення дисфункцій органів зору?:

- A) правильна організація робочого місця, спеціальні вправи для тренування м'язів очей, здорове харчування, оптимальний режим дня;
- B) ведення здорового способу життя, бігові вправи;
- C) вивчення наукової літератури, ведення щоденника здоров'я;
- D) носіння окулярів, загартування, правильний режим сну.

19. Яким чином з позиції сьогодення визначають поняття «адаптивна фізична культура»?:

- A) попереджувальна фізична реабілітація з допомогою дихальних вправ;
- B) відмова від вживання в їжу м'ясних продуктів;
- C) концепція життєдіяльності людини, спрямована на поліпшення і збереження здоров'я;
- D) соціалізація людей з обмеженими фізичними можливостями, а також їх лікування за допомогою фізичних вправ.

20. Визначте будь ласка які засоби рухової діяльності людини належать до форм проведення активного відпочинку?:

- A) носіння зручного одягу, виконання комплексів лікувальної фізичної культури, бігові вправи;
- B) рухливі ігри, прогулянки на свіжому повітрі, піші подорожі вихідного дня, ранкова гігієнічна гімнастика, фізкультурні паузи, фізкультхвилинки;
- C) проведення великого проміжку часу в лежачому положенні;
- D) носіння зручного взуття, виконання ранкової гігієнічної гімнастики, ведення щоденника здоров'я.

21. Які засоби фізичної культури з метою попередження виникнення стресу (на фізичному та психо-емоційному рівнях)?:

- A) слухання гучної музики, виконання вправ для розвитку витривалості;
- B) консультації з фахівцями в сфері психології, бігові вправи, дихальні вправи;
- C) опрацювання спеціальних літературних джерел, ведення щоденника здоров'я, загартування організму;

Д) активний відпочинок, прогулянки на свіжому повітрі, систематичні заняття спортом, фізкультурні хвилинки, фізкультурні паузи.

22. Які засоби використовуються як найбільш ефективні з метою попередження виникнення ожиріння?:

- А) дотримання оптимального режиму харчування, ведення здорового способу життя, систематичні заняття фізичними вправами, відмова від шкідливих звичок;
- В) носіння зручного взуття, виконання ранкової гігієнічної гімнастики;
- С) вживання висококалорійної їжі, зменшення фізичної активності
- Д) носіння зручного одягу, виконання комплексів лікувальної фізичної культури.

23. Які причини на Вашу думку сприяють виникненню професійних дисфункцій / захворювань у журналістів?:

- А) ненормований графік роботи, відсутність режиму харчування, психологічне навантаження професійної спрямованості, відсутність знань з профілактики професійних захворювань;
- В) відсутність режиму харчування, низька заробітна плата, низький рівень знань професійної спрямованості;
- С) висока рухова активність, нормований робочий графік, оптимальний режим харчування;
- Д) на це впливає тільки рівень здоров'я кожної окремої людини.

24. Вкажіть, які Вам відомі причини виникнення професійних дисфункцій / захворювань у педагогів?:

- А) спадкова схильність до певних захворювань;
- В) низька рухова активність, ненормований графік роботи, відсутність режиму харчування, сидяча робота, постійне зорове напруження;
- С) висока рухова активність, нормований робочий графік, оптимальний режим харчування;
- Д) низький рівень знань в педагогічній сфері, низький рівень знань учнів.

25. Які Ви можете визначити найбільш ефективні засоби попередження виникнення порушень кровообігу в нижніх кінцівках?:

- А) ведення здорового способу життя, виконання спеціальних комплексів профілактичних вправ, систематичне відвідування лікаря;
- В) виконання комплексів терапевтичних вправ (ЛФК);
- С) дотримання постільного режиму;
- Д) виконання комплексів ранкової гігієнічної гімнастики, ведення щоденника здоров'я.

26. Які Вам відомі причини виникнення професійних дисфункцій / захворювань у перекладачів?:

- А) низький рівень знань у сфері професійної діяльності;

- В) ненормований графік роботи, відсутність режиму харчування, сидяча або стояча робота, робота в несприятливих кліматичних умовах;
С) робота на шкідливому виробництві;
D) висока рухова активність, нормований робочий графік, оптимальний режим харчування.

27. *Оберіть перелік основних рухових якостей людини?:*

- A) сила, швидкість, витривалість, гнучкість, спритність;
В) координація, швидкість, витривалість, гнучкість, спритність;
С) швидкісна витривалість, швидкісна сила, силова підготовка;
D) швидкість, витривалість, спеціальна силова витривалість, гнучкість, сила.

28. *Як Ви вважаєте, чи можна Чи за допомогою особистісно-орієнтованих оздоровчих і профілактичних заходів сприяти попередженню виникненню професійних захворювань у працівників гуманітарно-педагогічної сфери?:*

- A) так, вважаю це можливим; - 0,5
В) фахівці в галузі фізичної культури і спорту та охорони здоров'я (вважають це не лише можливим, але і одним із головних чинників збереження здоров'я людини сучасності); - 0,5
С) вважаю, що це не можливо;
D) не маю науково обґрунтованої відповіді на це питання.

29. *Вкажіть за рахунок якій фізичній якості людини є здатність долати опір або протидіяти йому за рахунок м'язових напружень?:*

- A) це витривалість;
В) це координаційні здібності;
С) це сила;
D) це гнучкість.

30. *Вкажіть за рахунок якій фізичній якості людини є здатність виконувати рухи в суглобах з великою амплітудою?:*

- A) це гнучкість;
В) це загальна витривалість;
С) це вибухова сила;
D) це швидкість.

31. *Яким чином можна визначити стан людини при якому виникає «порушення нормального функціонування органів або систем організму?:*

- A) втома;
В) хвороба;
С) функціональні розлади системи життєдіяльності;
D) виснаження.

32. Що є основою методу застосування терапевтичних вправ (ЛФК)?:

- A) рухові дії (фізичні вправи);
- B) загартування організму;
- C) дихальні вправи;
- D) психо-корегуючі вправи.

33. Яким чином з позицій сьогодення в світі створення інклюзивного простору слід дивитися на «реабілітацію осіб з інвалідністю»?:

- A) система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації і виробами медичного призначення;
- B) є реабілітація осіб з інвалідністю засобами фізичної культури і спорту, їх інтеграція в суспільство;
- C) заходи, що здійснюються суб'єктами сфери фізичної культури і спорту для розвитку фізичної культури;
- D) як на систему медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації і виробами медичного призначення.

34. Що є різновидом терапевтичних вправ (ЛФК)?:

- A) корегуюча гімнастика;
- B) координаційні вправи;
- C) аеробні вправи;
- D) синхронне плавання.

35. Яким чином з позицій сьогодення слід розглядати захворювання людини?:

- A) як дисфункція опорно-рухового апарату людини (хребта і суглобів в хронічній формі);
- B) як значне зменшення фізичної та розумової працездатності людини;
- C) як сезонні зміни настрою та самопочуття людини;
- D) як патологічний процес, який проявляється порушеннями морфології, обміну речовин, функціонуванням систем чи органів організму людини.

36. Які ми можемо рекомендувати комплексні заходи для профілактики дисфункції діяльності зорового аналізатору?:

- A) багато читати, виконувати бігові вправи та вправи на витривалість;
- B) виконувати гімнастику для очей, правильно харчуватися, здійснювати паузи відпочинку під час тривалої роботи із навантаженням зорового аналізатору;
- C) використовувати новинки технічного прогресу для роботи з комп'ютером;
- D) пити достатню кількість води на день (у відповідності до індивідуальних потреб, фізичної активності людини та норми) і не вживати цукор.

37. Які на Вашу думку можна визначити причини виникнення професійних дисфункцій / захворювань у психологів?:

- A) шкідливі умови праці, низький рівень знань у психологічній сфері;
- B) психологічна напруженість професійної діяльності, низька рухова активність, відсутність знань з профілактики професійних захворювань;
- C) залежить від сили волі кожного психолога;
- D) вживання великої кількості вуглеводів в їжу.

38. Вкажіть групу захворювань, яка пов'язана із професійною діяльністю фахівців з журналістики?:

- A) органів дихання, серцево-судинні, погіршення зору, опорно-рухового апарату, органів травлення, сечостатевої системи;
- B) дисфункції діяльності серцево-судинної та дихальної систем, травматичні ушкодження і хронічні захворювання опорно-рухового апарату;
- C) автіаміоз, прущення харчової поведінки, розлади діяльності нервової системи;
- D) стоматологічні та психологічні захворювання, погіршення пам'яті, зменшення рівня фізичної працездатності, хронічна втома.

39. Як визначається комплекс фізичних вправ, що виконують з метою оптимізації переходу організму від сну до активної життєдіяльності?

- A) конденційне тренування;
- B) ранкова гігієнічна гімнастика;
- C) заняття з фізичної культури в спеціалізованому закладі освіти для дітей та молоді (ліцей, гімназія, академія, університет тощо);
- D) анаеробне тренування.

40. Яким чином фахівці визначають тренування під час якого протягом тривалого часу з достатнім рівнем споживання кисню організмом?:

- A) інтервальне тренування;
- B) анаеробне тренування;
- C) гіпоксичне тренування;
- D) аеробне тренування.

41. Яким чином з позицій сьогодення фахівці визначають поняття «загальна фізична підготовка»? і які завдання вона вирішує:

- А) це абсолютний діапазон рухів у суглобі чи декількох суглобах, що досягається в динамічних чи статичних умовах під дією зусиль м'язів чи зовнішніх силових впливів; спрямована на розвиток розумових і інтелектуальних здібностей людини;
- В) це здатність швидко опанувати нові рухові дії і здатність швидко перебудовувати рухову діяльність у обставинах, які швидко змінюються навколо людини, складний комплекс властивостей, не маючий єдиного критерію для оцінки; спрямована на розвиток силових і швидкісних якостей;
- С) це здатність людини ефективно долати помірний опір тривалий час («до втоми») в динамічному режимі та можливість тривалий час напружувати м'язи – в статичному режимі; спрямована на формування патріотичних цінностей людини;
- Д) це здатність організму до тривалого виконання будь-якої роботи без помітного зниження працездатності; її рівень визначається часом, протягом якого людина може виконувати задану фізичну вправу (різновид діяльності); її можна охарактеризувати як здатність організму протистояти втомі; укріплення здоров'я, формування рухових умінь і навичок, розвиток фізичних якостей.

42. Як називається різновид тренування під час якого максимальне навантаження чергується з легким навантаженням або періодами відпочинку?:

- А) аеробне тренування;
- В) силове тренування;
- С) інтервальне тренування;
- Д) конденційне тренування.

43. Яким чином з позицій сьогодення слід розглядати поняття «активна реабілітація» і що є основними складовими цього процесу?:

- А) це система заходів, розроблених із застосування фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану;
- В) це комплекс заходів із застосуванням засобів фізичної культури та спорту, скерованих на самообслуговування, максимальну незалежність у повсякденному житті та побуті, інтеграцію та суспільну активність людини, що зазнала травми чи захворювання хребта та спинного мозку; основними складовими процесу АР є фізична, психологічна та соціальна реабілітація;
- С) на підвищення рухової активності, оздоровлення, формування компенсаторних функцій організму і позитивної мотивації в осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю до суспільної адаптації;

Д) це застосування з лікувальною і профілактичною метою фізичних вправ і природних факторів у комплексному процесі відновлення здоров'я, фізичного стану та працездатності хворих.

44. Який є головний принцип дії таборів активної реабілітації?:

- А) принцип наочності;
- В) принцип доступності та поступового збільшення навантаження;
- С) принцип систематичності та безперервності реалізації індивідуальної програми реабілітації;
- Д) принцип «рівний рівному» (win-win).

45. Що таке «табір активної реабілітації» і які основні завдання заходів, які реалізуються на його базі?:

- А) лікувально-профілактичний заклад для лікування та оздоровлення за допомогою природних факторів (клімат, мінеральні води, лікувальні грязі, морські купання, сонцелікування тощо) у сполученні з дієтотерапією, фізіотерапією, медикаментозним лікуванням та іншими заходами. Існують санаторії загального типу і спеціалізовані – відповідно до певних груп захворювань;
- В) заклад дитячого дозвілля (оздоровлення і відпочинку), що надає комплекс освітніх, оздоровчих та інших послуг;
- С) постійно або тимчасово діючий, спеціально організований або пристосований заклад, призначений для оздоровлення, відпочинку, розвитку дітей, що має визначене місце розташування, матеріально-технічну базу, кадрове забезпечення та технології для надання послуг з оздоровлення та відпочинку дітей відповідно до державних соціальних стандартів надання послуг з оздоровлення та відпочинку;
- Д) метою табору є досягнення людиною, що користується кріслом колісним максимальної незалежності від сторонньої допомоги, і тим самим, покращення якості свого життя; філософія табору ґрунтується на гаслі – «навчився жити в колясці сам – навчи іншого».

46. Яким чином у відповідності до законодавства України слід тлумачити поняття «трудова реабілітація»?:

- А) система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації і виробами медичного призначення;
- В) система заходів, розроблених з урахуванням схильностей, фізичних, розумових і психічних можливостей особи і спрямованих на оволодіння трудовими навичками забезпечення трудової діяльності та адаптацію у виробничих умовах, у тому числі шляхом створення спеціальних чи спеціально пристосованих робочих місць;

С) система заходів, спрямованих на створення і забезпечення умов для повернення особи до активної участі у житті, відновлення її соціального статусу та здатності до самостійної суспільної і родинно-побутової діяльності шляхом соціально-середовищної орієнтації та соціально-побутової адаптації, задоволення потреби у забезпеченні технічними та іншими засобами реабілітації;

Д) система психологічних та педагогічних заходів, спрямованих на формування способів оволодіння знаннями, уміннями і навичками, надання психологічної допомоги, зокрема щодо формування самоутвердження і належної самооцінки особою своїх можливостей, засвоєння правил суспільної поведінки шляхом здійснення системної навчально-виховної роботи.

47. *Оберіть, що із перерахованого нижче можна рекомендувати як засоби попередження виникнення втоми та перенавантаження у працівників педагогічної сфери?*

А) вживання калорійної їжі, зменшення тривалості відпочинку;

В) виконання комплексів вправ лікувальної фізичної культури, вивчення наукових літературних джерел;

С) налагодження оптимального режиму дня, фізкультурні паузи, фізкультурні хвилинки, раціональне харчування, ведення здорового способу життя, активний відпочинок;

Д) опрацювання спеціальних літературних джерел, ведення щоденника здоров'я, загартування організму.

48. *Яким чином у відповідності до законодавства України слід тлумачити поняття «психологічна адаптація»?*

А) система заходів, спрямованих на формування в особи здатності пристосовуватися до існуючих у суспільстві вимог та критеріїв за рахунок присвоєння їй норм і цінностей даного суспільства;

В) комплекс державних та суспільних заходів, спрямованих на створення і забезпечення умов для соціальної інтеграції людини з інвалідністю в суспільство, відновлення його соціального статусу та здатності до самостійної суспільної і родинно-побутової діяльності шляхом орієнтації у соціальному середовищі, соціально-побутової адаптації, різноманітних видів патронажу і соціального обслуговування;

С) система заходів, спрямованих на підготовку особи до професійної діяльності, відновлення чи здобуття професійної працездатності шляхом адаптації, реадаптації, навчання, перенавчання чи перекваліфікації з можливим подальшим працевлаштуванням та необхідним соціальним супроводженням з урахуванням особистих схильностей та побажань особи;

Д) комплекс заходів реабілітаційної (відновлювальної) медицини спрямованих на відновлення психічних та фізичних сил в людини, яка має психічний розлад до контрольного рівня, тобто здатності працювати.

49. Який термін з позицій сьогодення фахівці тлумачать як «розвинуті у процесі виховання і цілеспрямованої підготовки рухові задатки людини, які визначають її можливості успішно виконувати певну рухову діяльність»?:

- A) фізична (активна) реабілітація;
- B) фізична рекреація;
- C) фізична культура;
- D) рухові здібності.

50. Яким чином у відповідності до чинного законодавства України слід тлумачити поняття «психолого-педагогічна реабілітація»?:

- A) комплекс оптимальних видів, форм, обсягів, термінів реабілітаційних заходів з визначенням порядку і місця їх проведення, спрямованих на відновлення та компенсацію порушених або втрачених функцій організму і здібностей конкретної особи до виконання видів діяльності, визначених у рекомендаціях медико-соціальної експертної комісії;
- B) система психологічних та педагогічних заходів, спрямованих на формування способів оволодіння знаннями, уміннями і навичками, надання психологічної допомоги, зокрема щодо формування самоутвердження і належної самооцінки особою своїх можливостей, засвоєння правил суспільної поведінки шляхом здійснення системної навчально-виховної роботи;
- C) система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації і виробами медичного призначення;
- D) системна діяльність практичного психолога та корекційного педагога, спрямована на створення комплексної системи клініко-психологічних, психолого-педагогічних і психотерапевтичних умов, що сприяють засвоєнню знань, умінь і навичок, успішній адаптації, реабілітації, особистісному становленню особи, нормалізації сімейних стосунків, її інтеграції в соціум.

51. Як у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «соціальна реабілітація»?:

- A) системна діяльність практичного психолога та корекційного педагога, спрямована на створення комплексної системи клініко-психологічних, психолого-педагогічних і психотерапевтичних умов, що сприяють засвоєнню знань, умінь і навичок, успішній адаптації, реабілітації, особистісному становленню особи, нормалізації сімейних стосунків, її інтеграції в соціум;
- B) система заходів, спрямованих на створення і забезпечення умов для повернення особи до активної участі у житті, відновлення її соціального статусу та здатності до

самостійної суспільної і родинно-побутової діяльності шляхом соціально-середовищної орієнтації та соціально-побутової адаптації, задоволення потреби у забезпеченні технічними та іншими засобами реабілітації;

С) система заходів, спрямованих на формування в особи здатності пристосовуватися до існуючих у суспільстві вимог та критеріїв за рахунок присвоєння їй норм і цінностей даного суспільства;

Д) система заходів, спрямованих на повернення особи до активного життя та праці, відновлення соціального статусу і формування в особи якостей, установок щодо пристосування до умов нормальної життєдіяльності шляхом правового і матеріального захисту її існування, підготовки до самообслуговування з формуванням здатності до пересування і спілкування, повсякденних життєвих потреб тощо.

52. Яким чином у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «психолого-педагогічний супровід»?:

А) системна діяльність практичного психолога та корекційного педагога, спрямована на створення комплексної системи клініко-психологічних, психолого-педагогічних і психотерапевтичних умов, що сприяють засвоєнню знань, умінь і навичок, успішній адаптації, реабілітації, особистісному становленню особи, нормалізації сімейних стосунків, її інтеграції в соціум;

В) пристосування людини до виробничої діяльності, до нового колективу, його традицій і неписаних норм, до стилю роботи керівників;

С) пристосування людини до нових фізичних і психологічних навантажень, фізіологічних умов праці;

Д) повне і успішне оволодіння новою професією, тобто звикання, пристосування до змісту й характеру праці, її умов і організації.

53. Яким чином у відповідності до чинного законодавства України слід тлумачити поняття «професійна реабілітація»?:

А) це система заходів, спрямованих на підготовку особи до професійної діяльності, відновлення чи здобуття професійної працездатності шляхом адаптації, реадaptaції, навчання, перенавчання чи перекваліфікації з можливим подальшим працевлаштуванням та необхідним соціальним супроводженням з урахуванням особистих схильностей та побажань особи;

В) це система заходів, спрямованих на формування в особи здатності пристосовуватися до існуючих у суспільстві вимог та критеріїв за рахунок присвоєння їй норм і цінностей даного суспільства;

С) це система соціально-психологічних, психолого-педагогічних способів і методів допомоги особі з метою оптимізації її психоемоційного стану в процесі формування здібностей і самосвідомості, сприяння соціально-професійному самовизначенню, підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці та спрямуванню зусиль особи на реалізацію власної професійної кар'єри;

Д) це система заходів, розроблених з урахуванням схильностей, фізичних, розумових і психічних можливостей особи і спрямованих на оволодіння трудовими навичками забезпечення трудової діяльності та адаптацію у виробничих умовах, у тому числі шляхом створення спеціальних чи спеціально пристосованих робочих місць.

54. Яким чином у відповідності до чинного законодавства України слід тлумачити поняття «професійна орієнтація»?:

А) система соціально-психологічних, психолого-педагогічних способів і методів допомоги особі з метою оптимізації її психоемоційного стану в процесі формування здібностей і самосвідомості, сприяння соціально-професійному самовизначенню, підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці та спрямуванню зусиль особи на реалізацію власної професійної кар'єри;

В) науково обґрунтована система форм, методів, засобів впливу на особу для сприяння її професійному самовизначенню на основі врахування стану здоров'я, освітнього і професійно-кваліфікаційного рівнів, інтересів, здібностей, індивідуальних, психофізіологічних особливостей та потреб галузей економіки;

С) система заходів, спрямованих на формування в особи здатності пристосовуватися до існуючих у суспільстві вимог та критеріїв за рахунок присвоєння їй норм і цінностей даного суспільства;

Д) система заходів, спрямованих на забезпечення успішного професійного становлення працюючої особи, формування в неї професійних якостей, установок, потреби активно і творчо працювати.

55. Яким чином у відповідності до чинного законодавства України слід тлумачити поняття «професійна адаптація»?:

А) науково обґрунтована система форм, методів, засобів впливу на особу для сприяння її професійному самовизначенню на основі врахування стану здоров'я, освітнього і професійно-кваліфікаційного рівнів, інтересів, здібностей, індивідуальних, психофізіологічних особливостей та потреб галузей економіки;

В) система соціально-психологічних, психолого-педагогічних способів і методів допомоги особі з метою оптимізації її психоемоційного стану в процесі формування здібностей і самосвідомості, сприяння соціально-професійному самовизначенню, підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці та спрямуванню зусиль особи на реалізацію власної професійної кар'єри;

С) система заходів, спрямованих на забезпечення успішного професійного становлення працюючої особи, формування в неї професійних якостей, установок, потреби активно і творчо працювати;

Д) система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної

незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації і виробами медичного призначення.

56. Яким чином у відповідності до чинного законодавства України слід тлумачити поняття «реабілітаційні заходи»?:

- А) комплекс оптимальних видів, форм, обсягів, термінів реабілітаційних заходів з визначенням порядку і місця їх проведення, спрямованих на відновлення та компенсацію порушених або втрачених функцій організму і здібностей конкретної особи до виконання видів діяльності, визначених у рекомендаціях медико-соціальної експертної комісії;
- В) система соціально-психологічних, психолого-педагогічних способів і методів допомоги особі з метою оптимізації її психоемоційного стану в процесі формування здібностей і самосвідомості, сприяння соціально-професійному самовизначенню, підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці та спрямуванню зусиль особи на реалізацію власної професійної кар'єри;
- С) комплекс заходів, якими здійснюється реабілітація осіб з інвалідністю;
- Д) встановлення ступеня стійкого обмеження життєдіяльності, групи інвалідності, причини і часу їх настання, а також доопрацювання та затвердження індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (дитини з інвалідністю) в рамках стратегії компенсації на основі індивідуального реабілітаційного плану та комплексного реабілітаційного обстеження особи з обмеженням життєдіяльності.

57. Яким чином у відповідності до чинного законодавства України слід тлумачити поняття «втрата здоров'я»?:

- А) наявність хвороб і фізичних дефектів, які призводять до фізичного, душевного і соціального неблагополуччя;
- В) порушення анатомічної цілісності тканин, органів людини та їх функцій, що виникає внаслідок дії зовнішніх ушкоджувальних факторів;
- С) стан, що виник після однократного (протягом не більш як однієї робочої зміни) впливу шкідливих факторів фізичного, біологічного та хімічного характеру;
- Д) міра втрати здоров'я у зв'язку із захворюванням, травмою (її наслідками) або вродженими вадами, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження життєдіяльності особи, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист.

58. Яким чином провідні фахівці з позицій сьогодення визначають поняття «індивідуальна програма реабілітації»?:

- А) комплекс заходів, якими здійснюється реабілітація осіб з інвалідністю;
- В) система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених

функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації і виробами медичного призначення;

С) система заходів, спрямованих на формування в особи здатності пристосовуватися до існуючих у суспільстві вимог та критеріїв за рахунок присвоєння їй норм і цінностей даного суспільства;

Д) комплекс оптимальних видів, форм, обсягів, термінів реабілітаційних заходів з визначенням порядку і місця їх проведення, спрямованих на відновлення та компенсацію порушених або втрачених функцій організму і здібностей конкретної особи до виконання видів діяльності, визначених у рекомендаціях медико-соціальної експертної комісії.

59. Яким чином можна визначити суму рухів, що людина виконує в процесі життя?:

А) це рухова активність;

В) це фізичні вправи, які використовуються з метою задоволення потреби у добовій руховій активності людини;

С) це загартування організму;

Д) це фізична рекреація.

60. Уточніть, які Вам відомі зовнішні ознаки втоми організму людини?:

А) зниження працездатності, підвищення частоти серцевих скорочень;

В) почервоніння обличчя, прискорене дихання, значна пітливість, невпевнені кроки, різке зниження працездатності;

С) почервоніння очей, порушення мови, зниження частоти серцевих скорочень;

Д) прискорене серцебиття, порушення ритму частоти серцевих скорочень.

61. Яким чином слід назвати тренування, в якому під час навантаження створюється напруження в м'язах завдяки використанню допоміжних засобів?:

А) це силове тренування;

В) це анаеробне тренування;

С) це інтервальне тренування;

Д) це аеробне тренування.

62. Як назвати будь-які зміни в нормальній рухливості тіла, що обмежують ефективність і продуктивність фізичної діяльності людини?

А) травматичні ураження опорно-рухового апарату;

В) обмеженість рухових дій в суглобах;

С) хронічні захворювання опорно-рухового апарату (остеохондроз, артроз тощо);

Д) рухова дисфункція.

63. Яким чином визначається тренування професійних спортсменів або осіб із високим рівнем фізичної підготовки головною метою якого є зменшення періоду акліматизації в складних гірських умовах?:

- A) це гіпоксичне тренування;
- B) це інтервальне тренування;
- C) це конденсаційне тренування;
- D) це анаеробне тренування.

64. Вкажіть, які дії слід виконувати для збереження здорової постави людини?:

- A) носити зручний одяг, читати наукову літературу за тематикою проблеми;
- B) слід багато бігати та подорожувати босоніж;
- C) менше спілкуватися з людьми, які мають негативні емоції та постійний поганий настрій;
- D) виконувати комплекси профілактичних фізичних вправ, слідкувати за правильною поставою під час сидіння і ходіння.

65. Визначте різновиди тренувань, в залежності від їх інтенсивності?:

- A) ранкове, денне, вечірнє;
- B) швидке, повільне, перемінне;
- C) аеробне, анаеробне, інтервальне, силове;
- D) навчальне, підготовче, розвиваюче.

66. Яким чином у відповідності до сучасного законодавства України слід тлумачити поняття «психологічна реабілітація»?:

- A) науково обґрунтована система визначення ступеня придатності особи до конкретної професії, спеціальності (робочого місця, посади) відповідно до встановлених законодавством нормативних вимог;
- B) система заходів, розроблених з урахуванням схильностей, фізичних, розумових і психічних можливостей особи і спрямованих на оволодіння трудовими навичками забезпечення трудової діяльності та адаптацію у виробничих умовах, у тому числі шляхом створення спеціальних чи спеціально пристосованих робочих місць;
- C) багатофакторний і особистісно зорієнтований систематичний процес, який спрямовується на усунення обмежень у професійно-трудої орієнтації, відновлення фізичного, психічного або соціального здоров'я, а також підвищення соціального статусу тих осіб, що потребують адаптації шляхом сприяння їх соціалізації у трудовій сфері;
- D) система заходів, спрямованих на відновлення, корекцію психологічних функцій, якостей, властивостей особи, створення сприятливих умов для розвитку та утвердження особистості.

67. Яким чином у відповідності до сучасного законодавства України слід тлумачити поняття «професійний відбір»?:

- А) індивідуально значуща діяльність окремого здобувача освіти, в якій реалізується його суб'єктний досвід (досвід, здобутий дитиною самостійно, поза навчальним процесом);
- В) науково обґрунтована система визначення ступеня придатності особи до конкретної професії, спеціальності (робочого місця, посади) відповідно до встановлених законодавством нормативних вимог;
- С) процес суб'єкт-суб'єктної взаємодії здобувача освіти та викладача, метою якого є засвоєння предметних знань, вироблення відповідних умінь і навичок як засобу саморозвитку особистості, її становлення як суб'єкта освітньої діяльності;
- Д) система заходів, спрямованих на відновлення, корекцію психологічних функцій, якостей, властивостей особи, створення сприятливих умов для розвитку та утвердження особистості.

68. Яким чином у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «спортивна споруда»?:

- А) це юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітню діяльність;
- В) це організація, що на постійній і безперервній основі здійснює освітній процес з метою навчання, виховання, розвитку і самовдосконалення особистості;
- С) це нерухоме майно, призначене для занять фізичною культурою і спортом;
- Д) це обладнання розташоване в «активних парках» у відповідності до реалізації Програми Президента України.

69. Які Вам відомі найбільш ефективні засоби, що слід використовувати з метою попередження виникнення серцево-судинних захворювань?:

- А) носіння зручного одягу, прогулянки на свіжому повітрі;
- В) здорове харчування, фізична активність, відсутність шкідливих звичок;
- С) відвідування тематичних лекцій, дотримання постільного режиму;
- Д) біг на витривалість, еко-туристичні маршрути, відвідування спортивних музеїв.

70. Як у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «фізкультурно-оздоровча діяльність»?:

- А) є заходи, що здійснюються суб'єктами сфери фізичної культури і спорту для розвитку спорту;
- В) організація та проведення суб'єктами сфери фізичної культури і спорту фізкультурно-оздоровчої діяльності та/або фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з інвалідністю або підготовки спортсменів до змагань з видів спорту, визнаних в Україні;
- С) заходи, що здійснюються суб'єктами сфери фізичної культури і спорту для розвитку фізичної культури;

D) діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

71. Який термін з позицій сьогодення тлумачать як «процесом зміни форм і функцій організму людини протягом її індивідуального життя»?:

- A) фізична освіта;
- B) фізичний розвиток;
- C) фізична витривалість;
- D) фізичне вдосконалення.

72. Як у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «фізкультурно-спортивні послуги»?:

- A) організація та проведення суб'єктами сфери фізичної культури і спорту фізкультурно-оздоровчої діяльності та/або фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з інвалідністю або підготовки спортсменів до змагань з видів спорту, визнаних в Україні;
- B) послуги, спрямовані на відновлення оптимального фізичного, інтелектуального, психічного і соціального рівня життєдіяльності особи з метою сприяння її інтеграції в суспільство;
- C) система заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для покращення фізичного і психологічного стану;
- D) заходи, що здійснюються суб'єктами сфери фізичної культури і спорту для розвитку фізичної культури.

73. Визначте, які причини сприяють розвитку дисфункцій / професійних захворювань у соціальних працівників?:

- A) психологічна напруженість, відсутність режиму харчування, шкідливі умови праці, відсутність знань з профілактики професійних захворювань;
- B) робота в обмеженому просторі;
- C) спадкова схильність до певних захворювань;
- D) низький рівень знань у сфері професійної діяльності.

74. Які з позицій сьогодення слід виділяти напрями фізичної культури?:

- A) адаптивна, рекреаційна, оздоровча, лікувальна, терапевтична та розвиваюча;
- B) фізичне виховання різних груп населення, масовий спорт, фізкультурно-спортивна реабілітація;
- C) дитячий спорт, дитячо-юнацький спорт, резервний спорт, спорт вищих досягнень, професійний спорт, спорт ветеранів, олімпійський спорт, неолімпійський спорт, службово-прикладний та військово-прикладний спорт, спорт осіб з інвалідністю тощо;

D) спорт осіб з інвалідністю, адаптивна фізична культура. фізкультурно-спортивна реабілітація, фізична культура осіб різного віку (оздоровча).

75. Як визначається з позицій сьогодення термін «оптимальний руховий режим»?:

- A) обсяг та інтенсивність фізичної активності, що забезпечують розвиток усіх органів та систем без перевтоми та перенапруження основних систем організму;
- B) процес стимулювання людини до здійснення ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей;
- C) процес життєдіяльності людини, спрямований на поліпшення і збереження здоров'я;
- D) процес зміни форм і функцій організму людини протягом її індивідуального життя.

76. Яким чином слід тлумачити поняття «імунітет людини»?:

- A) відсутність соматичних захворювань людини;
- B) комплекс реакцій, направлених на захист організму від інфекційних агентів та побічних речовин;
- C) відсутність захворювань опорно-рухового апарату;
- D) комплекс заходів, що спрямовані на збереження та покращення здоров'я людини.

77. Яким чином у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «національні види спорту»?:

- A) це види спорту, засновані на національно-культурних традиціях України;
- B) це напрям спорту, пов'язаний з організацією та проведенням спортивних змагань з неолімпійських видів спорту та підготовкою спортсменів до цих змагань;
- C) це складова фізичного виховання різних груп населення, яка полягає у формуванні рухових умінь та навичок людини, розвитку її фізичних якостей і здібностей з урахуванням особливостей професійної діяльності;
- D) це види рухової діяльності, які вимагають комплексного прояву швидкості, витривалості, прояву силових та координаційних здібностей, оптимального рівня фізичної підготовки; сприяють формуванню умінь щодо виживання в надзвичайних ситуаціях та прийняття рішень в нестандартних і складних ситуаціях; позитивно впливають на розвиток терпіння, самоконтролю особистості, подолання та контролю відчуття страху перед незнайомими обставинами; досягнення позитивного результату в цій діяльності формує у людини впевненість у власних силах та надає відчуття отримання конкретного результату, який можна виміряти, відчувати.

78. Які методи здоров'язберігаючих технологій покращують здоров'я людини і впливають на неї максимально позитивним чином?:

- A) комп'ютеризація, технічний прогрес;

- В) ранкова гігієнічна гімнастика, комплекси фізичних вправ, фізкультурні хвилини, загартування;
- С) ознайомлення з науковою літературою, раціональне харчування;
- Д) свіже повітря, здорове харчування, спадковість.

79. Вкажіть будь ласка які із перерахованих нижче засобів і технологій мотивації є тими, які сприяють заняттям фізичною культурою?:

- А) багаторазове повторення вправ, словесне та матеріальне заохочення керівництвом закладу, в якому працює людина;
- В) вивчення теоретичних основ виконання вправ;
- С) яскраве освітлення спортивного залу, наявність басейну;
- Д) вдосконалення та покращення умов місць занять, особистий приклад викладача, пояснення значення занять для організму людини.

80. Що з позицій сьогодення і у відповідності до чинного законодавства Україні слід вважати закладами фізичної культури і спорту?:

- А) спортивні клуби, дитячо-юнацькі спортивні школи, спеціалізовані навчальні заклади спортивного профілю, школи вищої спортивної майстерності, центри олімпійської підготовки, центри студентського спорту вищих навчальних закладів, фізкультурно-оздоровчі заклади, центри фізичного здоров'я населення, центри фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю;
- В) діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя. має такі напрями;
- С) складова фізичного виховання різних груп населення, яка полягає у формуванні рухових умінь та навичок людини, розвитку її фізичних якостей і здібностей з урахуванням особливостей професійної діяльності;
- Д) напрям фізичної культури, пов'язаний з процесом виховання особи, набуттям нею відповідних знань та умінь з використання рухової активності для всебічного розвитку, оздоровлення та забезпечення готовності до професійної діяльності та активної участі в суспільному житті.

81. Як у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «фізкультурно-спортивна реабілітація»?:

- А) система заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану;
- В) складова фізичного виховання різних груп населення, яка полягає у формуванні рухових умінь та навичок людини, розвитку її фізичних якостей і здібностей з урахуванням особливостей професійної діяльності;
- С) напрям фізичної культури, пов'язаний з процесом виховання особи, набуттям нею відповідних знань та умінь з використання рухової активності для всебічного

розвитку, оздоровлення та забезпечення готовності до професійної діяльності та активної участі в суспільному житті;

Д) діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя. має такі напрями.

82. Як у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «фізична культура»?:

А) система заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану;

В) напрям фізичної культури, пов'язаний з процесом виховання особи, набуттям нею відповідних знань та умінь з використання рухової активності для всебічного розвитку, оздоровлення та забезпечення готовності до професійної діяльності та активної участі в суспільному житті;

С) діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя. має такі напрями;

Д) складова фізичного виховання різних груп населення, яка полягає у формуванні рухових умінь та навичок людини, розвитку її фізичних якостей і здібностей з урахуванням особливостей професійної діяльності.

83. Яким чином у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «спорт осіб з інвалідністю»?:

А) це діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя;

В) це напрям спорту, пов'язаний з організацією та проведенням спортивних змагань з видів спорту осіб з інвалідністю та підготовкою спортсменів до цих змагань;

С) це процес стимулювання людини до здійснення ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей за рахунок виконання фізичних вправ;

Д) це система заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану.

84. Як у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «масовий спорт (спорт для всіх)»?:

А) це діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на забезпечення рухової активності людей під час їх дозвілля для зміцнення здоров'я;

В) це процес стимулювання людини до здійснення ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей за рахунок виконання фізичних вправ;

- С) це діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя;
- Д) це система заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану.

85. Як у відповідності до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» слід тлумачити поняття «спортивне змагання»?:

- А) це система заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану;
- В) це напрям фізичної культури, пов'язаний з процесом виховання особи, набуттям нею відповідних знань та умінь з використання рухової активності для всебічного розвитку, оздоровлення та забезпечення готовності до професійної діяльності та активної участі в суспільному житті;
- С) це захід, що проводиться організатором спортивних заходів з метою порівняння досягнень спортсменів та визначення переможців відповідно до правил спортивних змагань з видів спорту та затвердженого організатором спортивних заходів положення (регламенту) про ці змагання, що відповідає визначеним центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, вимогам;
- Д) це процес стимулювання людини до здійснення ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей за рахунок виконання фізичних вправ.

86. Які з позицій сьогодення фахівці розрізняють види фізичної підготовки людини?:

- А) ранкова зарядка, тренування, фізкультхвилинки;
- В) профілактично-оздоровча, лікувальна, спортивно-оздоровча;
- С) урочна і позаурочна
- Д) загальна, професійно-прикладна, спортивна

87. Який термін визначають з позицій сьогодення як «рухові дії, які виконують у спеціально визначених умовах»?:

- А) рухові якості;
- В) загартування організму;
- С) фізичні можливості (здібності);
- Д) фізичні вправи.

88. *Визначте найбільш оптимальну групу принципів здорового способу життя?:*

- A) загартування організму, подорожі по світу, позитивні емоції, інтелектуальний розвиток, моральний і духовний розвиток;
- B) раціональне харчування, оптимальний руховий режим, загартування організму, особиста гігієна, фізична активність, відсутність шкідливих звичок, позитивні емоції, інтелектуальний розвиток, моральний і духовний розвиток;
- C) загартування організму, подорожі по світу, позитивні емоції, інтелектуальний розвиток, духовний розвиток людини;
- D) раціональне харчування, оволодіння новими інформаційними технологіями, позитивні емоції, інтелектуальний, науковий, моральний і духовний розвиток людини.

89. *Надайте визначення концепції життєдіяльності людини, яка спрямована на поліпшення і збереження здоров'я за допомогою відповідного харчування, фізичної підготовки, морального настрою, і відмови від шкідливих звичок?:*

- A) здоровий спосіб життя;
- B) профілактично-оздоровча діяльність;
- C) фізична підготовка;
- D) рекреаційно-оздоровча діяльність.

90. *Як з позицій сьогодення слід тлумачити поняття «мотивація»?:*

- A) якісна системна підготовка до спортивних змагань;
- B) сукупність методів для виконання певного завдання;
- C) сукупність факторів, аргументів і доказів для переконання у значенні певного виду діяльності;
- D) початок певного різновиду рухової активності.

91. *Яке із наведених нами тлумачень найбільш точно відповідає тлумаченню поняття «мотивація»?:*

- A) розвинуті у процесі виховання і цілеспрямованої підготовки рухові задатки людини;
- B) процес стимулювання людини до здійснення ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей;
- C) діяльність людини, спрямована на підвищення спортивної майстерності з бігу;
- D) концепція життєдіяльності людини, спрямована на поліпшення і збереження здоров'я.

92. *Що фахівцями з позицій сьогодення тлумачиться як система профілактичних заходів, спрямованих на стійкість організму до несприятливих факторів навколишнього середовища?:*

- A) формування особистості в умовах сучасного суспільства;

- В) загартування;
- С) профілактика;
- Д) тренування.

93. Що фахівці у сфері рухової діяльності вкладають в поняття «рухові дії»?:

- А) фізичні вправи;
- В) пасивні дії;
- С) активні рухи;
- Д) танці.

94. Яке поняття фахівці з позицій сьогодення тлумачать таким чином як «складова частина загальної культури суспільства, що спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини з метою гармонійного формування її особистості»?:

- А) активна реабілітація;
- В) фізична рекреація;
- С) фізична культура;
- Д) спорт.

95. Які природні чинники позитивно впливають на організм молоді людини?

- А) фізична активність, руховий режим;
- В) свіже повітря, здорове харчування, екологія, вода;
- С) руховий режим, спадковість;
- Д) спадковість, особиста гігієна.

96. Вкажіть, що із нижче перерахованого з позицій сьогодення вважають показниками фізичного розвитку людини?:

- А) антропометричні дані, рівень розвитку фізичних якостей;
- В) рівень гемоглобіну в крові;
- С) швидкість, спритність, гнучкість і сила;
- Д) швидкісна витривалість, вибухова сила.

97. Яким чином з позицій сьогодення слід тлумачити поняття «фізична справа»?:

- А) це процес зміни форм і функцій організму людини протягом її індивідуального життя;
- В) це рухова дія, яка спрямована на вирішення завдань фізичного виховання і підпорядкована його закономірностям;
- С) це певні рухові дії кінцівками людини для бігу та ходьби;
- Д) це набір рухів для рухових дій.

98. Яким чином з позицій сьогодення слід тлумачити поняття «втома»?:

- A) це тимчасове зниження працездатності організму або органу внаслідок інтенсивної або тривалої роботи;
- B) це процес, спрямований на фізичне вдосконалення людини;
- C) це накопичена сума рухів, що людина виконує в процесі життя;
- D) це фізична підготовка, яка спрямована на укріплення здоров'я, формування рухових умінь і навичок.

99. Які засоби використовують для попередження розвитку професійних захворювань?:

- A) носіння незручного одягу та взуття, нераціональне харчування;
- B) ранкова гігієнічна гімнастика, дихальні вправи;
- C) спеціальні комплекси фізичних вправ, здорове харчування, загартування;
- D) терапевтичні вправи (ЛФК), дієтичне харчування.

100. Що фахівці гуманітарно-педагогічних факультетів повинні вкладати в поняття «рухові дії»?:

- A) активна діяльність людини протягом дня;
- B) танцювальні кроки
- C) рухи в просторі / в навколишньому середовищі;
- D) ряд цілеспрямованих рухів для вирішення конкретного завдання.

**РОЗДІЛ 2: СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ЯК ВАЖЛИВИЙ СТРУКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ**

101. Як з позицій сьогодення слід тлумачити таке поняття як «педагогічна технологія»?:

- А) один із спеціальних напрямків педагогічної науки (прикладна педагогіка), покликаний забезпечити досягнення певних педагогічних завдань; вивчення, розробка та застосування принципів оптимізації навчально-виховного процесу на ґрунті новітніх досягнень науки і техніки, що має вищий рівень ефективності, надійності, гарантованого результату, ніж традиційні методики навчання та виховання;
- В) цілісний процес професійної реалізації та самореалізації педагога в освітньому просторі; сукупність послідовних і взаємопов'язаних дій педагога (викладача) й учня (студентської аудиторії), спрямованих на свідоме і міцне засвоєння системи знань, умінь та навичок; формування світогляду вихованця, культури поведінки тощо, а також сукупність послідовних і взаємопов'язаних «перетворень» у їх творчому розвитку (мотивацій, характерологічних особливостей, творчих умінь, психологічних процесів), які сприяють успіху людини у творчій діяльності;
- С) комплекс знань, умінь, навичок, необхідних педагогу для чіткої та ефективної організації навчальних занять, ефективного застосування на практиці обраних методів педагогічного впливу;
- Д) вияв високого рівня педагогічної діяльності; загальна культура та педагогічний досвід; досконале, креативне виконання педагогом своїх професійних функцій, результатом чого є створення оптимальних соціально-психологічних умов для становлення та розвитку особистості як самого педагога, так і вихованця (критерії педагогічної майстерності: гуманність, науковість, педагогічна доцільність, оптимальний характер діяльності, результативність, демократичність, творчість тощо).

102. Що для провідних фахівців сьогодення означає термін «педагогічна майстерність»?:

- А) комплекс знань, умінь, навичок, необхідних педагогу для чіткої та ефективної організації навчальних занять, ефективного застосування на практиці обраних методів педагогічного впливу;
- В) вияв високого рівня педагогічної діяльності; загальна культура та педагогічний досвід; досконале, креативне виконання педагогом своїх професійних функцій, результатом чого є створення оптимальних соціально-психологічних умов для становлення та розвитку особистості як самого педагога, так і вихованця (критерії педагогічної майстерності: гуманність, науковість, педагогічна доцільність, оптимальний характер діяльності, результативність, демократичність, творчість тощо);
- С) один із спеціальних напрямків педагогічної науки (прикладна педагогіка), покликаний забезпечити досягнення певних педагогічних завдань; вивчення, розробка та застосування принципів оптимізації навчально-виховного процесу на ґрунті новітніх досягнень науки і техніки, що має вищий рівень ефективності,

надійності, гарантованого результату, ніж традиційні методики навчання та виховання;

Д) цілісний процес професійної реалізації та самореалізації педагога в освітньому просторі; сукупність послідовних і взаємопов'язаних дій педагога (викладача) й учня (студентської аудиторії), спрямованих на свідоме і міцне засвоєння системи знань, умінь та навичок; формування світогляду вихованця, культури поведінки тощо, а також сукупність послідовних і взаємопов'язаних «перетворень» у їх творчому розвитку (мотивацій, характерологічних особливостей, творчих умінь, психологічних процесів), які сприяють успіху людини у творчій діяльності.

103. Якими чином з позицій сьогодення слід тлумачити поняття «технологія»?:

А) така організація діяльності здобувач вищої освіти, коли навчальний матеріал стає предметом активних мисленнєвих пошуків; формування культури самоосвітньої діяльності випускника ВНЗ;

В) критичне ставлення до себе; самовладання; оцінювання своїх позитивних і негативних сторін; відповідальність за свої вчинки тощо;

С) спосіб досягнення дидактичної мети через системну організацію проблемно-орієнтованого навчального пошуку, який повинен завершитися цілком реальним практичним результатом;

Д) (грецьк. *techné* – мистецтво, ремесло; *logos* – поняття, наука, навчання) – це цілеспрямований, алгоритмізований процес, який забезпечує отримання точного, прогнозованого результату.

104. Складна психолого-педагогічна система із специфічним змістом, наявністю структурних елементів, формами відношень, особливостями навчального процесу, що характерний для певного фаху, професії тощо тлумачиться з позицій сьогодення як:

А) професійна самосвідомість педагога;

В) професійне самоствердження студента;

С) професійний саморозвиток;

Д) професійна підготовка фахівців.

105. З позицій сьогодення «потреба і прагнення відповідати професійним вимогам, реалізувати свої можливості, розкрити творчий потенціал, досягти певних результатів у навчальній і трудовій діяльності, спілкуванні, отримати визнання однокурсників і викладачів, оволодіти фаховими знаннями, професійними вміннями і навичками» це:

А) професійне самоствердження студента;

В) креативність здобувача вищої освіти;

С) професійна підготовка фахівців;

Д) професійна самосвідомість педагога.

106. Чим на сьогодні мають керуватися фахівці при виборі нововведення та визначенні відповіді про доцільність його впровадження?: його доцільність

- A) керуються наявною законодавчою базою держави, в межах якої відбувається впровадження інновацій, не залежно від галузі де відбувається впровадження;
- B) керуються наявністю патентної документації, яка містить інформацію про галузь застосування інновації та її особливості впровадження;
- C) керуються практичним досвідом фахівців (НПП) конкретної спеціальності та наявною матеріально-технічною базою навчально-освітнього закладу;
- D) керуються аналізом реальної ситуації, а не лише особистим баченням, уподобаннями.

107. Вчення про створення, оцінювання, освоєння і використання педагогічних новацій визначається як?:

- A) система інноваційної освіти;
- B) особистісно-орієнтована технологія навчання;
- C) педагогічна інноватика;
- D) інноваційна освітня технологія.

108. Найголовнішою умовою навчально-виховного процесу є:

- A) особистий досвід пізнання, особливо коли активно розвиваються структури мозку;
- B) його особистісна зорієнтованість, спрямована на те, щоб кожний вихованець став повноцінним, самодостатнім, творчим суб'єктом діяльності, пізнання, спілкування, вільною і самодіяльною особистістю;
- C) на сучасному етапі провідною умовою якісної освіти стає наявність навчання на засадах формування креативного (творчого) потенціалу особистості, оскільки в суспільстві формується гостра потреба в людях, які готові до життя у постійно змінюваному соціумі, налаштованих та здатних творити нове у своїй діяльності;
- D) дотримання принципу педагогіки забезпечує умови розвитку особистості, здійснення її права на індивідуальний творчий внесок, на особистісну ініціативу, на свободу саморозвитку

109. Індивідуальні особливості пізнавальної сфери людини, сукупність її розумових здібностей, певна форма організації індивідуального розумового досвіду з позицій сьогодення це:

- A) якості;
- B) досвід;
- C) інтелект;
- D) здібності.

110. В яких значеннях х позицій сьогодення слід вживати поняття «інновація» у педагогіці?:

- А) форма організації інноваційної діяльності; комплексний процес створення, розповсюдження та використання нового практичного засобу в галузі техніки, технології, педагогіки, наукових досліджень;
- В) абсолютно нове, відносна новизна, суб'єктивна новизна, псевдоновизна;
- С) як процес (означає часткову або масштабну зміну стану системи і відповідну діяльність людини) і як продукт / результат (передбачає процес створення (відтворення) нового);
- Д) сукупність нових професійних дій педагога, спрямованих на вирішення актуальних проблем виховання і навчання з позицій особистісно-орієнтованої освіти; зміни в освітній практиці; результат інноваційного процесу.

111. Новація повинна володіти інноваційним потенціалом. Яким чином це можна визначити з позиції сьогодення?:

- А) це матеріалізована ідея можливого підвищення ефективності освітньої системи;
- В) це один із основних критеріїв оцінювання педагогічних досліджень; основний результат творчого процесу; властивість і самостійна цінність нововведення;
- С) це здатність забезпечувати протягом тривалого часу корисний результат від свого використання;
- Д) це результат породження, формування і втілення нових ідей.

112. Який термін на сьогодні визначається таким тлумаченням як «зорієнтоване на збереження та відтворення культури, забезпечує стабільність у соціумі за рахунок переважно репродуктивної діяльності учня, формування виконавчих здібностей, розвиток уваги та пам'яті?»:

- А) інноваційне навчання;
- В) особистісно-орієнтоване навчання;
- С) кредитно-модульне навчання;
- Д) традиційне навчання.

113. Пояснювально-ілюстративне навчання з позиції сьогодення це:

- А) технологія навчання, що ґрунтується на поясненнях з наочною ілюстрацією у викладанні, при якій навчально-пізнавальна діяльність студентів має репродуктивний характер (синонім – «пояснювально-репродуктивне навчання»).
- В) педагогічна технологія, яка передбачає перегляд змісту навчання, вибір форм, методів і засобів навчання, організацію самостійної роботи, діагностику й контроль рівня знань, умінь та навичок за модульним принципом;
- С) система заходів, що оптимізують навчальний процес з метою досягнення гарантованих результатів у межах його традиційної репродуктивної орієнтації;
- Д) модель оптимальної спільної діяльності викладача і студента, яка спрямована на вдосконалення навчально-виховного процесу у вищій школі; упорядкована система педагогічних дій, що призводить до гарантованого досягнення цілей освіти.

114. Який сучасному суспільству, на думку більшості провідних фахівців, потрібен фахівець (обрати неправильну відповідь)?:

- A) такий, який володіє необхідними професійними та особистісними компетенціями визначеними освітньо-професійною програмою майбутнього фахівця;
- B) з іншою типологічною структурою особистості, який був би спроможний до саморозвитку та самовизначення в різноманітних складних ситуаціях
- C) такий, який міг би чітко визначати свою роль у професійній діяльності,
- D) бути відкритим до прийняття професійного досвіду інших, спроможним до рефлексії та психологічно готовим до виконання професійної діяльності і використання освітніх нововведень.

115. Надати визначення поняття методу «мозкового штурму». Це:

- A) педагогічна технологія, яка передбачає перегляд змісту навчання, вибір форм, методів і засобів навчання, організацію самостійної роботи, діагностику й контроль рівня знань, умінь та навичок за модульним принципом;
- B) (англ. brainstorming – «злива ідей», генерування ідей) – популярний метод висування творчих ідей у процесі розв’язування навчальної, наукової чи технічної проблеми з метою стимулювання розвитку креативного мислення;
- C) система заходів, що оптимізують навчальний процес з метою досягнення гарантованих результатів у межах його традиційної репродуктивної орієнтації;
- D) (англ. «Alternatives, Possibilities, Choices» (APC) – створення у педагогічній діяльності альтернативних варіантів вирішення проблемних ситуацій (альтернативність виступає як базовий принцип вибору необхідної стратегії у взаємодії викладача зі студентами).

116. Нові технології створюють сприятливі умови для творчості студента, але визначте, які вони також висувають нові вимоги до науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти?: (вказати невірну відповідь)

- A) глибше володіти навчальним предметом; моделювати професійну діяльність майбутнього фахівця за умов професійного навчання; організувати самостійну та самоосвітню роботу студентів для підготовки до лекцій, семінарів, лабораторних та практичних занять;
- B) діагностувати цілі навчання, виховання та особистісного розвитку; вільно володіти методами проблемного розвивального навчання (активними методами); визначати й цілісно прогнозувати структуру навчального процесу;
- C) мати суб’єктивний стан особистості, яка вважає себе здатною і підготовленою до виконання відповідної професійної діяльності та прагне її виконувати;
- D) розробляти опорні конспекти та структурно-логічні схеми для ефективного побудови лекцій; створювати принципово нові різновиди наочних засобів (раціональної наочності); знати та вміти диференціювати групову роботу або індивідуальні заняття з використанням комп’ютерів тощо.

117. Які навчальні проблеми розрізняють щодо способів їх розв'язання?: (вказати невірну відповідь)

- А) виникають під час занять; їх розв'язують колективно або індивідуально під керівництвом викладача;
- В) фронтальні: проблеми, які ставлять перед всією аудиторією і які розв'язують зусиллями всіх студентів;
- С) індивідуальні: проблеми ставлять студенти або викладач, але, як правило, розв'язують їх студенти самостійно;
- Д) групові: їх розв'язує окрема група студентів (групи можуть розв'язувати одну загальну або кожна свою окрему проблему).

118. Які навчальні проблеми розрізняють за галуззю та місцем виникнення?: (вказати невірну відповідь)

- А) предметні – виникають у межах одного предмета, їх розв'язують засобами і методами цього предмета; навчальні – виникають під час занять; їх розв'язують колективно або індивідуально під керівництвом викладача;
- В) допоміжні (головна проблема інколи неприступна для самостійного розв'язання, тому викладач поділяє матеріал на частини і ставить допоміжні питання); це дає змогу не лише поетапно розв'язувати проблему, а й формує самостійність;
- С) головні (на початку заняття викладач висуває головну проблему (тему), яка активізує пізнавальну діяльність студентів щодо всього матеріалу заняття); часто це – єдина проблема, розв'язання якої забезпечує успішне вивчення всієї теми;
- Д) міжпредметні – виникають у навчальному процесі в результаті міжпредметних зв'язків та зв'язку навчання з життям; їх розв'язують методами різних предметів; позаурочні (позааудиторні) – виникають у процесі виконання домашніх і самостійних завдань, у позааудиторній роботі, в життєвому досвіді студентів; їх розв'язують переважно індивідуально, в окремих випадках – в аудиторіях, колективно.

119. Що фахівці з позицій сьогодення не вважають особливостями нової технології навчання?:

- А) програмування діяльності викладачів та студентів; оптимальність матеріально-технічної бази; якісна та кількісна оцінка результатів навчання; масштабне використання сучасних технічних і дидактичних засобів навчання, які активізують діяльність студентів;
- В) сучасність – постійне прагнення до нововведень і неперервне вдосконалення змісту предмета з урахуванням зменшення розриву між найновішими досягненнями в науці та виробництві; оптимальність – спроба досягти поставлених навчально-виховних цілей за найменших, по можливості, витрат зусиль, часу та засобів, завдяки високій якості, ефективності та результативності навчання;
- С) науковість – відмова від інтуїтивного визначення змісту, методів і форм навчання й перехід до максимально повного аналізу, ґрунтованого на найновіших

досягненнях психолого-педагогічних наук; відтворення процесу навчання та його результатів; інтегральність – синтез одержаних знань не тільки з одного предмета, але й з інших предметів;

Д) індивідуалізація та диференціація навчання, врахування інтересів та схильностей студентів; розроблення дисциплін, модулів, тем, присвячених інноваційній діяльності в галузі.

120. Яким чином сьогодні фахівці тлумачать «професійну готовність здобувачів освіти»?:

А) суб'єктивний стан особистості, яка вважає себе здатною і підготовленою до виконання відповідної професійної діяльності та прагне її виконувати;

В) особистісна якість, що проявляється у позитивній самооцінці себе як суб'єкта майбутньої професійної діяльності та прагненні займатися нею після закінчення ЗВО, є вирішальною умовою швидкої адаптації випускника вищої професійної школи до умов праці, подальшого фахового вдосконалення і підвищення рівня кваліфікації;

С) припускає наявність у фахівця відповідного рівня фізичного здоров'я, сформованості і розвиненості необхідних для успішної професійної діяльності фізичних якостей, наявність відповідного рівня ФК особистості – це є беззаперечним, оскільки будь-яка професійна діяльність передбачає, що той чи інший рівень прикладання людиною фізичних сил, фізичної енергії пов'язаний з тратою не тільки психічної, а й фізичної енергетики.

Д) рівень взаємодії, який передбачає спільні зусилля у напрямку досягнення однієї мети.

121. Що з позицій сьогодення можна віднести до позитивних факторів застосування технологій проблемного навчання? (сказати невірну відповідь):

А) здатність адаптивно реагувати на потребу нових підходів і продуктів;

В) формування позитивних рис особистості (активності, самостійності, рішучості, відповідальності);

С) розвиток різноманітних аспектів мислення, самостійності, критичності, нестандартності; становлення комунікативних умінь (слухати та чути, висловлюватися та дискутувати, обґрунтовувати свої думки);

Д) технологія проблемного навчання забезпечує ґрунтовність знань, тому що їх здобувають: в процесі кропіткої самостійної діяльності; при проблемному навчанні спрацьовує відомий в психології цікавий «закон незавершеної дії».

122. Що з позицій сьогодення не відносять до технології ситуативного моделювання? (вказати невірну відповідь):

А) симуляції (симулятивні ігри); спрощене судове слухання;

В) драматизація (або «рольова гра», «розігрування ситуації за ролями», «інсценізація»)

С) громадське слухання та імітації (імітаційні ігри);

D) ділові ігри.

123. В якому випадку проблему ситуацію можна використовувати як навчальний матеріал для набуття професійних знань, удосконалення навичок і вмінь у прийнятті рішень?:

A) тоді коли ситуація, яка становить ситуативне завдання, повинна, крім матеріалу для аналізу, обов'язково містити і проблему, яка потребує розв'язання;

B) коли визначено питання для обговорення проблеми та опрацювання докладного плану проведення заняття;

C) коли остаточно обрано проблему, яка становить основу ситуативного завдання, та докладно її описати, виходячи з дидактичної мети та методичного задуму заняття (містить конкретні питання або приклади із професійної діяльності майбутнього фахівця, які потребують вирішення / приклади типових або навпаки, нестандартних ситуацій);

D) коли вона загострює інтерес студентів до питань, з якими ті стикаються, підкреслюють їхню значущість та необхідність їх розв'язання.

124. Що не відноситься до особливостей використання в освітньому процесі освітніх технологій таких як case-technology? (сказати невірну відповідь):

A) це можливість перевірити власні теоретичні відомості, перевірити сформованість умінь та навичок, якими оволодів майбутній фахівець в освітньому середовищі університету для вирішення конкретних професійно-спрямованих завдань під час навчальних занять та відповідних практик, передбачених освітнім процесом;

B) це можливість встановлення партнерських відносин між викладачем та студентом та практично значущий освітній ефект і можливість отримання нових професійних знань і навичок спілкування;

C) це можливість соціалізації студентської молоді, формування та розвитку лідерських якостей;

D) це потужний стимул, що спонукає студентів генерувати, висловлювати та аргументувати власні ідеї, реалізовувати власний творчий інтелектуальний та особистісний потенціал.

125. Яким умовам має відповідати з позицій сьогодення сучасна case-technology? (сказати невірну відповідь):

A) тісний зв'язок теорії з практикою;

B) загострюють інтерес студентів до питань, з якими ті стикаються, підкреслюють їхню значущість та необхідність їх розв'язання; пропонують шляхи реакції на проблемні ситуації та вдосконалюють майстерність студентів у розв'язанні проблем;

C) повинні бути правдивими, реалістичними, проте водночас не обтяженими деталями, бути за тематикою пов'язаними з матеріалом, який вивчають студенти;

Д) ситуаційні вправи пропонують розгляд феноменів, з якими, як правило, стикаються люди за конкретних умов; вдосконалюють практичні навички, спрямовують студентів на пошук відповідних шляхів, можливих реакцій на різноманітні ситуації, використання специфічних інструментів і понять

126. З позицій сьогодення поняття «критичне мислення» тлумачать як:

- А) здатність адаптивно реагувати на потребу нових підходів і продуктів;
- В) «злива ідей», генерування ідей) – популярний метод висування творчих ідей у процесі розв’язування навчальної, наукової чи технічної проблеми з метою стимулювання розвитку креативного мислення;
- С) компетентність особистості продуктивно залучатися до генерування, оцінювання та вдосконалювання ідей, результатом чого може стати прийняття оригінальних та ефективних рішень, поступ у знаннях і дієвий прояв фантазії;
- Д) наукове (кваліфіковане, відповідальне) мислення, суть якого полягає в ухваленні ретельно обміркованих та незалежних рішень студента; активний розвиток когнітивної сфери майбутнього фахівця; формування необхідних професійних і життєвих компетентностей випускника вищої школи (усвідомленість, самовдосконалення, самовиховання, саморозвиток – головні властивості критичного мислення).

127. Проблемне навчання містить рівні проблемності. Що у відповідності до цього не може бути визначено як певний науковий метод дослідження? (вказати невірну відповідь):

- А) демократичний метод дослідження через систематичне обговорення навчальних цілей і завдань зі студентами с наголосом на важливість розвитку інноваційних властивостей;
- В) частково-пошуковий метод – викладач ставить проблему, а студенти під його керівництвом намагаються розв’язати складне завдання (відбувається відрив від еталонного зразка, відкривається простір для оригінального творчого мислення);
- С) дослідницький метод – студенти самостійно формулюють проблему, знаходять шляхи її розв’язання, отримують результат та перевіряють його;
- Д) метод проблемного викладу – викладач сам окреслює проблему та сам її розв’язує у процесі активного обговорення зі студентами.

128. Що з позицій сьогодення можна визначити як особливості інноваційно зорієнтованої підготовки за ціле-мотиваційний компонентом, характеристиками якого є забезпечення цілісного розвитку особистості, сприяння самореалізації і самоствердження особистості?:

- А) використання сучасних форм, методів і засобів навчання, у тому числі інформаційних технологій; демократичний, заохочувальний стиль взаємодії, співробітництво; формування сприятливого соціально-психологічного клімату, створення позитивного інноваційного середовища навчання;

В) обговорення навчальних цілей і завдань зі студентами с наголосом на важливість розвитку інноваційних властивостей; обов'язкове мотивування і стимулювання студентів до навчання та інноваційної діяльності в навчанні з надання пріоритетом мотивуванню;

С) індивідуалізація та диференціація навчання, врахування інтересів і схильностей студентів; розроблення дисциплін, модулів, тем, присвячених інноваційній діяльності;

Д) пріоритет ціннісно-мотиваційних цілей навчальної діяльності; включення цілей розвитку інноваційних властивостей особистості до навчальних планів і програм підготовки; заохочення прояву та розвитку інноваційності студентів, їх активності, ініціативності, творчості, самоуправління.

129. Серед великого арсеналу інтерактивних ігор найбільш поширеними є моделюючі ігри. Що саме відбувається під час таких ігор?:

А) імітують, відтворюють реальні ситуації, події, типові (або цілком ймовірні) для досліджуваної сфери;

В) форми взаємодії гравців у процесі гри використовуються у відповідності до «маршруту» вирішення педагогічно-освітнього завдання (за допомогою ігрових предметів, використання паперових документів, комп'ютерів, спеціалізованого обладнання, тощо);

С) в процесі їх проведення належить здійснювати імітацію повного циклу розвитку діяльності – від підходу до розв'язання певної ситуації аж до узагальненої оцінки знайденого способу рішення;

Д) активізація мислення, розвиток самостійності майбутнього фахівця, формування творчості, наближення до реалій життя.

130. Важливим компонентом проблемного навчання є проблемна ситуація. Яким чином Ви можете сформулювати визначення цього терміну? Це:

А) студенти аналізують складну ситуацію, для розв'язання якої немає достатнього обсягу інформації;

В)

С) залежності сприймання від попереднього досвіду, наявних у студентів уявлень і знань для повнішого засвоєння нового матеріалу;

Д) ситуація, для розв'язання якої студент або колектив мають знайти й застосувати нові для себе знання, способи дій.

131. Що з позицій сьогодення можна визначити як особливості інноваційно зорієнтованої підготовки за організаційно-технологічний компонентом, характеристиками якого є технологічна побудова навчального процесу, що забезпечує досягання поставлених навчальних цілей?:

А) перевага самостійної навчальної діяльності, творчих, пошукових, дослідницьких технологій, методів, завдань; широке використання різноманітних форм спільної

діяльності, забезпечення інтенсивної, динамічної взаємодії між учасниками навчального процесу;

В) використання сучасних форм, методів і засобів навчання, у тому числі інформаційних технологій; демократичний, заохочувальний стиль взаємодії, співробітництво; формування сприятливого соціально-психологічного клімату, створення позитивного інноваційного середовища навчання;

С) використання сучасних форм, методів і засобів навчання, у тому числі інформаційних технологій; демократичний, заохочувальний стиль взаємодії, співробітництво; формування сприятливого соціально-психологічного клімату, створення позитивного інноваційного середовища навчання;

Д) пріоритет ціннісно-мотиваційних цілей навчальної діяльності; включення цілей розвитку інноваційних властивостей особистості до навчальних планів і програм підготовки; заохочення прояву та розвитку інноваційності студентів, їх активності, ініціативності, творчості, самоуправління.

132. Що з позицій сьогодення можна визначити як особливості інноваційно зорієнтованої підготовки за контролью-оцінним компонентом, характеристиками якого є забезпечення зворотного зв'язку щодо результатів навчальної діяльності, обговорення зі студентами результатів навчання?:

А) використання сучасних форм, методів і засобів навчання, у тому числі інформаційних технологій; демократичний, заохочувальний стиль взаємодії, співробітництво; формування сприятливого соціально-психологічного клімату, створення позитивного інноваційного середовища навчання;

В) використання різноманітних видів, форм і методів контролю; системна і систематична контролью-оцінна діяльність, використання рейтингової системи; використання і поступове збільшення частки само- та взаємоконтролю студентів

С) забезпечення об'єктивності контролю через запровадження дидактичного тестування; включення до обов'язкових критеріїв оцінювання критеріїв творчості, оригінальності;

Д) індивідуалізація та диференціація навчання, врахування інтересів і схильностей студентів; розроблення дисциплін, модулів, тем, присвячених інноваційній діяльності.

133. В чому полягають відмінності та особливості традиційного та інноваційного підходів до навчання за змістом цієї діяльності?:

А) переважно зовнішній, операційний / переважно внутрішній, цілісний;

В) знання, вміння, навички, розрізнені предмети / цінності, компетенції, інтегровані курси, модулі;

С) передача знань, ознайомлення з культурою, засвоєння соціального досвіду / сприяння самореалізації і самоствердженню особистості, культурний обмін;

Д) об'єкт виховних впливів, учитель –службовець, транслятор знань; авторитарно-репресивний стиль управління / студент – суб'єкт навчання, вчитель – друг, гуманіст, помічник; демократичний, заохочувальний стиль управління

134. В чому полягають відмінності та особливості традиційного та інноваційного підходів до навчання за метою цієї діяльності?:

А) об'єкт виховних впливів, учитель –службовець, транслятор знань; авторитарно-репресивний стиль управління / студент – суб'єкт навчання, вчитель – друг, гуманіст, помічник; демократичний, заохочувальний стиль управління;

В) знання, вміння, навички, розрізнені предмети / цінності, компетенції, інтегровані курси, модулі;

С) переважно зовнішній, операційний / переважно внутрішній, цілісний;

Д) передача знань, ознайомлення з культурою, засвоєння соціального досвіду / сприяння самореалізації і самоствердженню особистості, культурний обмін.

135. В чому полягають відмінності та особливості традиційного та інноваційного підходів до навчання за застосуванням форм і методів цієї діяльності?:

А) передача знань, ознайомлення з культурою, засвоєння соціального досвіду / сприяння самореалізації і самоствердженню особистості, культурний обмін;

В) студент – об'єкт виховних впливів, учитель –службовець, транслятор знань; авторитарно-репресивний стиль управління / студент – суб'єкт навчання, вчитель – друг, гуманіст, помічник; демократичний, заохочувальний стиль управління;

С) індивідуальна чи фронтальна робота, репродуктивні, пояснювально-ілюстративні методи / різноманітні форми спільної діяльності, самостійна робота, продуктивні, творчо-пошукові, дослідницькі методи;

Д) переважно зовнішній, операційний / переважно внутрішній, цілісний.

136. Що з позицій сьогодення можна визначити як особливості інноваційно зорієнтованої підготовки за змістовним компонентом, характеристиками якого є забезпечення засвоєння цілісного досвіду особистості в процесі навчання, формування професійно-особистісних компетенцій?:

А) індивідуалізація та диференціація навчання, врахування інтересів і схильностей студентів; розроблення дисциплін, модулів, тем, присвячених інноваційній діяльності;

В) забезпечення об'єктивності контролю через запровадження дидактичного тестування; включення до обов'язкових критеріїв оцінювання критеріїв творчості, оригінальності;

С) дотримання сучасних вимог, критеріїв і принципів відбору та подавання навчального матеріалу; перехід від відокремлених навчальних дисциплін до інтегрованих курсів, модулів; залучення студентів до проектування змісту навчання;

D) .

137. Що з позицій сьогодення не може бути визначено як головні ознаки предметно зорієнтованих технологій навчання, які беруть свій початок у культуро-зумовленому, традиційному підході до нього?:

- A) діагностична постановка мети та коригуючий зворотний зв'язок;
- B) енциклопедична, традиційно-консервативна, академічна педагогічні концепції;
- C) домінуюча позиція викладача, обов'язковість виконання вимог навчальної програми і навчального плану та студент – об'єкт педагогічного впливу;
- D) поетапне тестування, чіткі критерії засвоєння навчального матеріалу (еталонні результати) та розподіл змісту на невеликі завершені одиниці («навчальні одиниці», «малі тематичні блоки», «модулі» тощо).

138. На що з позицій сьогодення спрямоване інноваційне навчання?:

- A) така ініціативна діяльність, яка забезпечує інтенсивний розвиток особистості студента, його самостійність та ініціативність, тобто діяльність, яка має гуманістичний характер;
- B) зорієнтоване на збереження та відтворення культури, забезпечує стабільність у соціумі за рахунок переважно репродуктивної діяльності учня, формування виконавчих здібностей, розвиток уваги та пам'яті;
- C) за часом найдовше функціонувала в історії людського суспільства, пропонує реалізацію «знаннєвої» парадигми;
- D) стимулює новаторські зміни в культурі, соціальному середовищі; зорієнтоване на формування готовності особистості до динамічних змін у соціумі за рахунок розвитку творчих здібностей, різноманітних форм логічного та образного мислення, а також здатності до співробітництва з іншими людьми.

139. Яким чином з позицій сьогодення фахівці тлумачать поняття «інформаційно-комунікативні технології»?

- A) більш загальний термін, який підкреслює роль уніфікованих технологій та інтеграцію телекомунікацій, комп'ютерів, підпрограмного, програмного забезпечення, накопичувальних та аудіовізуальних систем, які дозволяють користувачам створювати, одержувати доступ, зберігати, передавати та змінювати інформацію;
- B) цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;
- C) «співнавчання», «взаємонавчання» (колективне, групове, навчання у співпраці, у взаємодії), де викладач і студент є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчального процесу; це – парадигма спільної взаємодії тих, хто навчає і тих, хто навчається, з оволодіння життєвими та професійними компетентностями;

Д) сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, опрацювання, зберігання, розповсюдження, демонстрації і використання інформації в інтересах її користувачів.

140. Що на думку провідних фахівців галузі «Освіта» не може бути віднесено до етапів пояснювально-ілюстративного навчання?:

- А) практичні вправи, що забезпечують поглиблення знань, закріплення їх та формування умінь і навичок, застосування їх у нових ситуаціях;
- В) контроль і самоконтроль ефективності засвоєння знань, умінь і навичок; повторення вивченого;
- С) систематичність, поетапність, відносно малі витрати часу;
- Д) сприйняття навчальної інформації, у процесі якого здійснюється її узагальнення, засвоєння понять, законів, теорій.

141. Що не може бути віднесено до характерних рис традиційних технологій навчання з позицій сьогодення?:

- А) контроль і самоконтроль ефективності засвоєння знань, умінь і навичок; повторення вивченого;
- В) основна форма навчання – фронтальна (коли вся група студентів під безпосереднім керівництвом викладача виконує спільне завдання); провідна роль викладача в подачі навчального матеріалу;
- С) формування умінь здійснюється на репродуктивному рівні і доводиться до автоматизму; Засвоєння знань (у вигляді фактологічного матеріалу і понятійного апарату) чітко регламентується навчальними програмами;
- Д) обов'язок студентів – учитися, хоча мотивація навчання в таких умовах відсунута на другий план, єдиний стимул – оцінка; у спілкуванні викладача і студентів переважає авторитарний стиль.

142. Що провідні фахівці галузі «Освіта» відносять до недоліків традиційних технологій навчання?:

- А) застосовуються однотипні (головно, репродуктивні) методи навчання;
- В) розвиток методичних та лекторських здібностей викладачів, майстерності доступно й зрозуміло пояснювати найскладніші питання;
- С) перевантажується пам'ять студента фактологічним матеріалом, обсяг якого чимдалі зростає;
- Д) обмаль самостійної творчої пізнавальної діяльності; не враховуються індивідуальні особливості студентів.

143. В чому полягають відмінності та особливості традиційного та інноваційного підходів до навчання за результатом цієї діяльності?:

- А) безініціативна, малоактивна, мало адаптована до життя особистість з окремими уривками знань / активна, ініціативна, розвинена, розкута, впевнена в собі, життєстійка особистість, що довіряє собі та оточуючим;

- В) індивідуальна чи фронтальна робота, репродуктивні, пояснювально-ілюстративні методи / різноманітні форми спільної діяльності, самостійна робота, продуктивні, творчо-пошукові, дослідницькі методи;
- С) передача знань, ознайомлення з культурою, засвоєння соціального досвіду / сприяння самореалізації і самоствердженню особистості, культурний обмін;
- Д) знання, вміння, навички, розрізнені предмети / цінності, компетенції, інтегровані курси, модулі.

144. На що з позицій сьогодення спрямоване традиційне навчання?:

- А) стимулює новаторські зміни в культурі, соціальному середовищі; зорієнтоване на формування готовності особистості до динамічних змін у соціумі за рахунок розвитку творчих здібностей, різноманітних форм логічного та образного мислення, а також здатності до співробітництва з іншими людьми;
- В) за часом найдовше функціонувала в історії людського суспільства, пропонує реалізацію «знаннєвої» парадигми;
- С) зорієнтоване на збереження та відтворення культури, забезпечує стабільність у соціумі за рахунок переважно репродуктивної діяльності учня, формування виконавчих здібностей, розвиток уваги та пам'яті;
- Д) така ініціативна діяльність, яка забезпечує інтенсивний розвиток особистості студента, його самостійність та ініціативність, тобто діяльність, яка має гуманістичний характер .

145. Які на сьогодні інноваційні підходи до навчання виділяє М.В. Кларін?:

- А) інновації-модернізації, які модернізують навчальний процес та спрямовані на досягнення гарантованих результатів у межах його традиційної репродуктивної орієнтації;
- В) методологічне сприйняття, оцінки та інтерпретації нового в соціології, дидактиці, психології, менеджменті;
- С) систематичне і послідовне практичне втілення заздалегідь спроектованого навчально-виховного процесу; проект певної педагогічної системи, реалізованої на практиці
- Д) інновації-трансформації, які перетворюють традиційний навчальний процес та спрямовані на забезпечення його дослідницького характеру, організацію пошукової навчально-пізнавальної діяльності.

146. Кого фахівці вважають автором поняття «інновації»?:

- А) вітчизнянні дослідники М.В. Артюшин та М.І. Радченко;
- В) український філософ Г. Сковорода;
- С) німецький фахівець З. Фрейд;
- Д) австрійський вчений І.А. Шумпетер (у 1930-х роках чітко відокремив винахід (відкриття нового технічного знання) від інновації (практичного застосування нового знання на виробництві)).

147. Що з позицій сьогодення не відносять до традиційних засобів навчання?:

- A) фотозвіти, ілюстровані матеріали, сапморобні ілюстровані матеріали для використання під час викладання різних навчальних дисциплін;
- B) аудіозасоби (магнітофони і тощо) та механічні візуальні засоби (діаскопи, телескопи тощо);
- C) підручники та інші друковані текстові засоби (навчальні посібники, довідники, спеціальна література, методичні рекомендації тощо) та засоби, що автоматизують процес навчання (тренажери, комп'ютери тощо)
- D) прості візуальні засоби (моделі, діаграми, графіки тощо) та аудіовізуальні (відеокамери тощо).

148. Що сьогодні фахівці галузі «Освіта» мають на увазі, вживаючи термін «зрозумілість»?:

- A) включення нових понять до раніше сформованої системи знань методами бесіди та дискусії;
- B) студенти мають сприйняти й свідомо засвоїти пропонований обсяг знань і відтворити на рівні глибокого розуміння; вміти застосовувати знання на практиці в різноманітних видах;
- C) застосування набутих знань на практиці за допомогою вправ і завдань, унаслідок виконання яких у студентів формуються вміння;
- D) викладення нового матеріалу у формі розповіді чи бесіди.

149. Що є сутністю традиційних технологій навчання?:

- A) педагогічно, валеологічно та економічно обґрунтований процес гарантованого досягнення результатів навчання;
- B) стійка сукупність знань (викладання, засвоєння і відтворення – ось основні етапи традиційних технологій навчання);
- C) упорядкована система дій, виконання яких призводить до гарантованого досягнення педагогічних цілей, наприклад проблемне навчання, кредитно-модульне, розвивальне тощо;
- D) формуванню чіткої обширної теоретичної бази знань, яка дозволяє використовувати її для досягнення максимально можливого якісного практичного результату в процесі вирішення професійних завдань.

150. Що на думку фахівців галузі «Освіта» не є чинниками сучасної педагогічної технології, яка є синтезом досягнень педагогічної науки та практики, сполучення традиційних елементів минулого досвіду і новацій, що породжені суспільним прогресом, процесами гуманізації та демократизації суспільств?:

- A) власний багаторічний практичний досвід у поєднанні із традиційними знаннями та досвідом (компетенціями), які використовуються за для досягнення якісного кінцевого результату професійної діяльності;

- В) досвід минулого, вітчизняний та зарубіжний та народна педагогіка (етнопедагогіка);
- С) наука – педагогічна, психологічна, суспільні науки та передовий педагогічний досвід;
- Д) соціальні перетворення та нове педагогічне мислення;

151. Що є сутністю традиційних технологій навчання?:

- А) синтез досягнень педагогічної науки та практики, сполучення традиційних елементів минулого досвіду і новацій, що породжені суспільним прогресом, процесами гуманізації та демократизації суспільства;
- В) педагогічно, валеологічно та економічно обґрунтований процес гарантованого досягнення результатів навчання;
- С) полягає у вивченні студентами нового матеріалу, який дає викладач, його закріпленні, контролі й оцінюванні;
- Д) упорядкована система дій, що призводить до гарантованого досягнення цілей освіти.

152. На які групи можна розподілити педагогів, які займаються інноваційною діяльністю?: мовно можна виокремити три групи:

- А) педагоги-майстри, які швидко сприймають і досконало використовують як традиційні, так і нові підходи та методи;
- В) педагоги-модернізатори, що вдосконалюють і по-новому використовують елементи створених систем за-для позитивного результату;
- С) педагоги-винахідники, які приходять до нового в результаті власних пошуків;
- Д) педагогіки-практики, які активно впроваджують інновації та констатують ефективність їх впровадження.

153. Коли на шпальтах закордонних професійно спрямованих (педагогічних) видань з'явився термін «педагогічна технологія»?:

у США – Інститут педагогічної технології.

- А) «Педагогічні технології» (Німеччина, 1970); Італія (1968); Японія (1975) та ін.;
- В) «Педагогічна технологія» (США, видається з 1961); «Педагогічна технологія і програмоване навчання» (Великобританія, 1964), в Японії (1965), Італії (1971) та ін.;
- С) «Інновації освіти» (США, 1955); «Освіта та інновації» (Польща, 1968); Німеччина (1964), Іспанія (1967) та ін.
- Д) «Педагогічні технології: традиції та інновації» (Японія, 1953); Великобританія (1949); Італія (1956); США (1958).

154. Що згідно з висновками дослідниці Г.М. Романової не є ключовими характеристиками технологій навчання?:

- А) коригованість (передбачає не лише виправлення помилок, а й творчий пошук оптимальних шляхів розв'язання поставлених завдань та підготовку до подальшого

застосування технології) та концептуальність (кожна технологія має спиратися на певну наукову концепцію);

В) ефективність (технологія має бути ефективною за результатом та оптимальною за витратами, повинна гарантувати цілковите досягнення результату навчання) та системність (технологія повинна мати такі ознаки системи, як логіку процесу, взаємозв'язок усіх його елементів, цілісність);

С) відтворюваність (представлена технологія може бути відтворена у відповідності до наданих інструкцій користування) та відповідальність (фахівці, які запропонували технологію / методику несуть відповідальність за якість кінцевого результату, за умов, що ті, хто відтворює процес повністю дотримується методичних вказівок та рекомендацій);

Д) відтворюваність (можливість застосування (повторення, відтворення) технології іншими викладачами в інших навчальних закладах) та керованість (що передбачає можливість цілеутворення, планування, проектування процесу навчання, поетапної діагностики, варіювання засобів та методів з метою коригування результатів).

155. З якими ознаками співвідносять нове як особливий феномен? (викреслити невірну відповідь):

А) цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;

В) актуальність (важливість, нагальність, суттєвість нового для певного часу) та ефективність (засвідчує об'єктивну можливість за допомогою новацій розв'язувати завдання, заради яких вони були створені);

С) просторово-часова неідентичність (несхожість новоствореної, новосформованої, щойно відкритої системи на інші) та оптимальність (свідчить про найвищу економічність і ефективність створення нового засобу або способу діяльності, а також про змогу з його допомогою оптимальним шляхом розв'язувати проблеми);

Д) стабільність (свідчить про єдність, цілісність, повторюваність основних елементів нового протягом певного проміжку часу) та змінюваність (новий засіб, який апробується в педагогічній діяльності, постійно доопрацьовується, модифікується, видозмінюється).

156. Що таке новизна в сучасному науковому дослідженні:

А) матеріалізована ідея можливого підвищення ефективності освітньої системи;

В) комплексний процес створення, розповсюдження та використання нового практичного засобу в галузі техніки, технології, педагогіки, наукових досліджень;

С) один із основних критеріїв оцінювання педагогічних досліджень; основний результат творчого процесу; властивість і самостійна цінність нововведення;

Д) здатністю забезпечувати протягом тривалого часу корисний результат від свого використання.

157. Що на думку провідних фахівців галузі «освіта» не може бути результатом педагогічної творчості?:

- А) наймасштабніші новаторські педагогічні рішення, пов'язані з формуванням, обґрунтуванням нових педагогічних ідей та їх впровадженням у конкретній педагогічній системі;
- В) сукупність нових професійних дій педагога, спрямованих на вирішення актуальних проблем виховання і навчання з позицій особистісно-орієнтованої освіти;
- С) модернізація й адаптація до конкретних умов уже відомих методів і засобів;
- Д) перетворення, конструювання окремих елементів педагогічних систем, засобів, методів, умов навчання та виховання.

158. Який термін в сучасній педагогічній думці походить від лат. *modulus* – міра, вимір, одиниця виміру та який тлумачать як «науково обґрунтований і логічно завершений фрагмент (одиниця) навчального матеріалу (розділу, теми), який відповідає конкретній дидактичній меті; завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу»?:

- А) метод навчання;
- В) система оцінювання;
- С) модуль;
- Д) освітня технологія

159. Надайте визначення поняттю «пояснювально-ілюстративне навчання». З позицій сьогодення його тлумачать як:

- А) педагогічна технологія, що забезпечує можливість творчої участі студентів у процесі засвоєння нових знань, формування творчого мислення і пізнавальних інтересів особистості (основні рівні проблемного навчання: проблемний виклад, спільний проблемний пошук, творче навчання студентів);
- В) технологія навчання, що ґрунтується на поясненнях з наочною ілюстрацією у викладанні, при якій навчально-пізнавальна діяльність студентів має репродуктивний характер (синонім – «пояснювально-репродуктивне навчання»);
- С) навчання, що спрямоване на вирішення ключових проблем гуманізації освітньої галузі: підвищення престижу освіти; формування основ базової культури особистості; розвиток у студентів бажання та вміння самостійно здобувати знання; активна психолого-педагогічна допомога студенту у становленні його індивідуальності, життєвому самовизначенні та процесах реалізації;
- Д) окремий крок для реалізації навчальної мети, складова частина методу.

160. Яким чином слід визначати такий термін як: «діяльність, яка спрямована на формування знань, інших компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-

клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним (науково-педагогічним) працівником, самозайнятою особою (крім осіб, яким така форма викладацької діяльності заборонена законом) або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору»?:

- A) професійна діяльність;
- B) індивідуальна діяльність спрямовані на підвищення рівня самоосвіти;
- C) викладацька діяльність;
- D) освітня діяльність.

161. Визначте поняття «педагогічний креатив» – структурний елемент педагогічної творчості, який включає пошуково.

- A) продукт діяльності людини, створеної способом, що відрізняється від аналогічних, новизною підходу, творчим рішенням;
- B) творчість, що «не тільки висуває ідеї, але й доводить їх до конкретного практичного результату;
- C) перетворюючий стиль мислення, проблемне бачення, здатність педагога виявляти суперечності, творчу фантазію, розвинену уяву, готовність до розумного ризику у професійній діяльності, допитливість, творчий інтерес (захопленість творчим процесом, своєю працею), здатність до саморозвитку;
- D) творча, новаторська діяльність; новітній термін, яким окреслюються «творчі здібності індивіда, що характеризуються здатністю до продукування принципово нових ідей і що входять в структуру обдарованості як незалежний фактор».

162. Що є на думку провідних фахівців головними складовими освітньої інноватики?:

- A) теорія створення інновацій у системі освіти (педагогічна неологія); методологія сприйняття, оцінки та інтерпретації нового в соціології, дидактиці, психології, менеджменті; технологія і досвід практичного застосування освітніх інновацій;
- B) визначення соціально-психологічних закономірностей розвитку інноваційних процесів; наукове осмислення інноваційних процесів у сучасній філософії освіти;
- C) визначення предмету, структури, змісту, функцій освітньої інноватики як окремої галузі наукового знання, її місця в системі наук; розробка моделей управління інноваційними процесами в сучасній середній і вищій школі;
- D) дослідження суперечностей інноваційної діяльності та способів їх розв'язання; характеристика необхідних та достатніх умов реалізації інноваційних процесів в освіті.

163. Що є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави?:

- A) освіта;
- B) професійна діяльність;

- C) компетентність фахівця;
- D) досвідченість спеціаліста у вирішенні спеціальних професійних завдань.

164. Яким чином з позицій сьогодення фахівці тлумачать поняття «метод навчання»?:

- A) спосіб досягнення навчальної мети, система послідовних, взаємопов'язаних дій викладача і студентів, які забезпечують засвоєння змісту освіти.
- B) педагогічна технологія, яка передбачає перегляд змісту навчання, вибір форм, методів і засобів навчання, організацію самостійної роботи, діагностику й контроль рівня знань, умінь та навичок за модульним принципом;
- C) така організація навчального процесу, за якої неможлива неучасть у процесі пізнання: або кожен учень має конкретне завдання, за виконання якого він має публічно відзвітуватися, або від його діяльності залежить якість виконання поставленого перед групою завдання;
- D) шлях вивчення і опанування основних закономірностей педагогічної науки.

165. Якого фахівця за сучасним визначенням можна вважати «фахівець «нового типу»?:

- A) усвідомлення педагогом себе як суб'єкта педагогічної діяльності, самооцінка професійно необхідних знань і професійно значущих якостей особистості (результатом самосвідомості педагогічного працівника є соціально-професійний аспект його «Я-концепції»);
- B) складна психолого-педагогічна система із специфічним змістом, наявністю структурних елементів, формами відношень, особливостями навчального процесу, що характерний для певного фаху, професії тощо;
- C) конкурентоздатний спеціаліст, який спроможний до саморозвитку та самовизначення в жорстких умовах ринку праці; може чітко визначити свою роль у фаховій діяльності; відкритий до прийняття професійного досвіду інших людей; психологічно готовий до виконання своїх професійних обов'язків та використання освітніх нововведень;
- D) психічне утворення особистості, зумовлене привласненням змісту трансцендентних цінностей; життєвий вибір людини.

166. Яким чином слід тлумачити таке поняття як «електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об'єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію»

- A) електронна платформа;
- B) електронне накопичувальне сховище;
- C) спеціалізований електронний освітній додаток;
- D) електронний підручник (посібник).

167. Новітній термін який означає «творчу, новаторську діяльність; яким окреслюються творчі здібності індивіда, що характеризуються здатністю до продукування принципово нових ідей і що входять в структуру обдарованості в якості незалежного елементу»? Це:

- A) толерантність;
- B) есцентричність;
- C) інноваційність;
- D) креативність.

168. Яке поняття з позицій сьогодення слід тлумачити як "система ідей, принципів, законів, норм, оцінок, що регулюють стосунки між людьми»?:

- A) інтелект;
- B) освітній простір;
- C) мораль;
- D) навчання.

169. «Колективний спосіб навчання» більшістю фахівців сьогодення визначається як:

- A) система заходів, що оптимізують навчальний процес з метою досягнення гарантованих результатів у межах його традиційної репродуктивної орієнтації;
- B) ефективний спосіб вдосконалення навчального процесу, в основі якого – форми колективного співробітництва за принципом викладач-студент, студент-студент (вчитель-учень, учень-учень) з метою формування самостійного мислення, розвитку когнітивних, комунікативних здібностей студентської (учнівської) аудиторії, якісне засвоєння базових знань, умінь та навичок;
- C) зміни, які спрямовані на кардинальні перетворення традиційного навчального процесу з метою забезпечення його пошуково-дослідницького характеру, ефективну організацію навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти;
- D) рівень взаємодії, який передбачає спільні зусилля у напрямку досягнення однієї мети.

170. Вкажіть яким чином з позицій сьогодення слід тлумачити поняття «інформаційні технології»?:

- A) «співнавчання», «взаємонавчання» (колективне, групове, навчання у співпраці, у взаємодії), де викладач і студент є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчального процесу; це – парадигма спільної взаємодії тих, хто навчає і тих, хто навчається, з оволодіння життєвими та професійними компетентностями;
- B) орієнтація педагогічної діяльності на творче зростання студента як майбутнього фахівця; використання у педагогічній роботі ефективних способів (прийомів) виявлення і розкриття творчих здібностей випускника ВНЗ (методи «мозкового штурму», емпатії, синектики, «морфологічного аналізу», евристики тощо); розвивальне навчання здобувачів вищої освіти, «навчання творчості»;

- С) цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;
- Д) сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, опрацювання, зберігання, розповсюдження, демонстрації і використання інформації в інтересах її користувачів.

171. Що з позицій сьогодення фахівцями розглядається як «навчальна програма»?:

- А) це документ про склад навчальних дисциплін, які вивчають у певному освітньому закладі; їх розподіл; структуру навчального навантаження;
- В) складна психолого-педагогічна система із специфічним змістом, наявністю структурних елементів, формами відношень, особливостями навчального процесу, що характерний для певного фаху, професії тощо;
- С) це узагальнений досвід людства про дійсність, що має форму фактів, правил, висновків, закономірностей, ідей, теорій;
- Д) це документ, що означає зміст і обсяг знань з кожного навчального предмету.

172. Що з позицій сьогодення слід тлумачити як «педагогічний процес»?

- А) цілеспрямована взаємодія педагога і вихованців, метою якої є вирішення освітніх проблем і розвиток особистості;
- В) організований суспільством нормований процес (і його результат) передавання соціально важливого досвіду між поколіннями, який в онтогенетичному плані є процесом становлення і соціалізації особистості; набуття людиною знань, умінь і навичок; формування основ світогляду, моралі, правил поведінки; підготовка молоді до життя і праці;
- С) поетапне становлення та інтеграція мотиваційно-ціннісного та когнітивного компонентів особистості майбутнього фахівця на ґрунті усвідомленої саморегуляції ним своєї професійної діяльності;
- Д) система наукових знань, умінь і навичок, оволодіння якими забезпечує всебічний розвиток розумових і фізичних здібностей молоді, формування її світогляду, моральної поведінки, підготовку до суспільного життя.

173. Надайте сучасне визначення терміну «інтерактивна технологія навчання»?:

- А) це сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, опрацювання, зберігання, розповсюдження, демонстрації і використання інформації в інтересах її користувачів;
- В) це орієнтація педагогічної діяльності на творче зростання студента як майбутнього фахівця; використання у педагогічній роботі ефективних способів (приймів) виявлення і розкриття творчих здібностей випускника ВНЗ (методи

«мозкового штурму», емпатії, синектики, «морфологічного аналізу», евристики тощо); розвивальне навчання здобувачів вищої освіти, «навчання творчості»;

С) це «співнавчання», «взаємонавчання» (колективне, групове, навчання у співпраці, у взаємодії), де викладач і студент є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчального процесу; це – парадигма спільної взаємодії тих, хто навчає і тих, хто навчається, з оволодіння життєвими та професійними компетентностями;

Д) це цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів.

174. Яким чином з позицій сьогодення слід тлумачити термін «інноваційні технології навчання»?:

А) сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, опрацювання, зберігання, розповсюдження, демонстрації і використання інформації в інтересах її користувачів;

В) цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;

С) процес взаємопроникнення наук (об'єднання в єдине ціле), внаслідок якого фундаментальні знання синтезуються в цілісну систему;

Д) сукупність складників освіти, рівнів і ступенів освіти, кваліфікацій, освітніх програм, стандартів освіти, ліцензійних умов, закладів освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини між ними.

175. Визначте що таке «кейс-технологія» за сучасними уявленнями та надайте її основні характеристики та відмінності від інших технологій навчання?:

А) (англ. case – ситуація) – інтерактивна технологія, в основі якої – тісний зв'язок теорії з практикою у досягненні педагогічної мети; оптимізація навчального процесу у вищій школі, яка сприяє новому рівню фахової підготовки здобувача вищої освіти ЗВО, формування творчої особистості випускника; системний підхід до особистісних, інструментальних і методологічних засобів у педагогічній діяльності з метою досягнення ефективних результатів у процесі засвоєння базових знань, формування професійних вмінь та навичок здобувача освіти; з методичної точки зору – спеціально підготовлений навчальний матеріал, що містить структурований опис педагогічних ситуацій, запозичених з реальної практики (грамотно розроблений кейс – інструмент, за допомогою якого в навчальну аудиторію привноситься частина реального життя (реальна ситуація), що виникла

у ході педагогічної діяльності, над якою необхідно самостійно попрацювати й представити обґрунтоване рішення);

В) результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень педагогічних проблем (прямим продуктом інновацій є: нові навчальні технології, оригінальні виховні ідеї, нові форми та методи виховання, нестандартні підходи в управлінні);

С) модель оптимальної спільної діяльності викладача і студента, яка спрямована на вдосконалення навчально-виховного процесу у вищій школі; упорядкована система педагогічних дій, що призводить до гарантованого досягнення цілей освіти;

Д) спосіб досягнення дидактичної мети через системну організацію проблемно-орієнтованого навчального пошуку, який повинен завершитися цілком реальним практичним результатом.

176. Яким чином з позицій сьогодення фахівці галузі «Освіта» тлумачать поняття «креативні методи навчання»?:

А) це «співнавчання», «взаємонавчання» (колективне, групове, навчання у співпраці, у взаємодії), де викладач і студент є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчального процесу; це – парадигма спільної взаємодії тих, хто навчає і тих, хто навчається, з оволодіння життєвими та професійними компетентностями;

В) це використання педагогом у взаємодії зі студентами вже наявних знань для вироблення нових способів вирішення педагогічних задач;

С) це цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;

Д) це орієнтація педагогічної діяльності на творче зростання студента як майбутнього фахівця; використання у педагогічній роботі ефективних способів (прийомів) виявлення і розкриття творчих здібностей випускника ВНЗ (методи «мозкового штурму», емпатії, синектики, «морфологічного аналізу», евристики тощо); розвивальне навчання здобувачів вищої освіти, «навчання творчості».

177. Із яким сучасним визначенням поняття «інноваційне навчання» Ви погоджуєтесь і вважаєте його вірним?:

А) навчальна діяльність, яка стимулює новаторські зміни в культурному, освітньому, соціальному середовищі, ґрунтується на оригінальних методиках розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей людини, високих соціально-адаптаційних можливостях особистості;

В) сукупність складників освіти, рівнів і ступенів освіти, кваліфікацій, освітніх програм, стандартів освіти, ліцензійних умов, закладів освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини між ними;

- С) система наукових знань, умінь і навичок, оволодіння якими забезпечує всебічний розвиток розумових і фізичних здібностей молоді, формування її світогляду, моральної поведінки, підготовку до суспільного життя;
- Д) технології навчання, спрямовані на формування стійкої сукупності знань шляхом усталених методів і прийомів викладання, подальшого відтворення учнями навчального матеріалу, його закріпленні, контролі й оцінюванні.

178. Яким поняттям можна визначити «здатність до певної фахової діяльності як результат професійного навчання і виховання; підсумок не тільки професійного розвитку, але й соціальної зрілості особистості студента»

- А) ерудиція (лат. *eruditio* – вченість, пізнання);
- В) геніальність;
- С) життєтворчість;
- Д) готовність до праці випускника ЗВО України.

179. Що є метою традиційних технологій з позицій сьогодення?:

- А) формування наукового світогляду студентів, засвоєння загальнонаукових, професійних, спеціальних знань, умінь та навичок;
- В) формування потреби і бажання здобувача вищої освіти самостійно шукати нову інформацію; інтелектуальна самореалізація; процес самонавчання; інтелектуальна допитливість («жага» здобування знань);
- С) сформувати сукупність знань, практичних умінь і навичок, необхідних для виконання роботи у певній галузі трудової діяльності (мета професійної освіти в Україні – це розвиток нового, прогресивного мислення у студентів; формування таких важливих якостей молоді, які б підвищили її адаптацію до професійного середовища; до запитів ринку праці; перетворення необхідних знань у сферу фахової компетенції; формування професійних вмінь, навичок, які необхідні для конкурентоспроможності випускників вузів);
- Д) удосконалення системи ідей та поглядів на людину як на найбільшу соціальну цінність, створення умов для її повноцінного життя, фізичного та духовного розвитку .

180. Яким чином з позицій сьогодення можна визначити «головні напрями життєвої підготовки здобувача вищої освіти»?:

- А) визначається місцем отримання вищої освіти та орієнтується на запропоновані ієнтуватися на професійні програми ;
- В) сформувати та удосконалити концептуально-парадигмального мислення студента; перехід до нового, теоретичного рівня усвідомлення соціальних, освітніх, економічних, політичних, морально-етичних, виробничих, техніко-технологічних проблем розвитку суспільства; самостійність у прийнятті рішень; чітка життєва позиція; новий рівень особистісної, професійної активності ;
- С) удосконалити результат життєтворчої активності особистості, що зумовлюється насамперед її індивідуальним розвитком (онтогенезом) та

особливостями соціалізації (зміст, форми і методи виховання, навчально-пізнавальна діяльність, освітня база, професійна реалізація тощо); свідоме створення випускником ВНЗ свого індивідуального життєвого проекту як ймовірнісної моделі подальшого життєвого розвитку;

Д) пізнавальна сфера (формування базових знань, професійних умінь і навичок студента; розвиток його інтелектуальної активності; когнітивних процесів тощо; виявлення творчих здібностей; формування творчого потенціалу молоді); соціальна сфера (засвоєння норм соціальної взаємодії та поведінки; розвиток суспільної свідомості; вироблення активної громадської позиції); здоров'я особистості (підтримка фізичного і психічного здоров'я); професійна універсальність (виховання професійних якостей молоді людини); сфера особистого життя (посилення відповідальності за власне майбутнє, за можливість досягнення особистого щастя завдяки своїм потенційним можливостям); етична сфера (висока гуманність, людяність, приєднання особистості студента до системи загальнолюдських моральних цінностей).

181. Яким чином з позицій сьогодення слід тлумачити поняття «здібності»?:

А) це синтез індивідуально-психологічних можливостей особистості, що є умовою успішного здійснення певної діяльності (бувають загальні здібності, від яких залежить успішність здійснення навчального процесу у вищій, загальноосвітній школі; спеціальні, пов'язані з конкретним видом діяльності: педагогічні, технічні, наукові, художні тощо);

В) це внутрішня активність особистості, що пов'язана з вибором мотивів, цілепокладанням, прагненням до досягнення мети, здатністю приймати рішення;

С) це одна із основних характеристик особистості, яка полягає у здатності бути імпульсом змін у взаємодії з людьми та навколишнім світом; виявляється у прагненні розширювати сферу своєї діяльності та поведінки, здатності нести в собі потенціал енергії, сили і творчості;

Д) це здатність педагога до встановлення контактів зі студентами; комунікативний потенціал викладача; навички ефективного педагогічного спілкування.

182. Яким чином з позицій сьогодення слід тлумачити термін «інновації-модернізації в освітньому середовищі»?:

А) система заходів, що оптимізують навчальний процес з метою досягнення гарантованих результатів у межах його традиційної репродуктивної орієнтації;

В) педагогічно, валеологічно (від латинського слова valeo – здоров'я; валеологія – галузь знань про індивідуальне здоров'я як індивіда, так і суспільства в цілому) та економічно обґрунтований процес гарантованого досягнення результатів навчання;

С) цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів

педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;

Д) зміни, які спрямовані на кардинальні перетворення традиційного навчального процесу з метою забезпечення його пошуково-дослідницького характеру, ефективну організацію навчально-пізнавальної діяльності студентів.

183. Що означає термін «ефективність особистості» з позицій сьогодення?:

А) коли в навчальному процесі пануватиме інноваційно зорієнтований підхід до фахової освіти, коли ідеї інноваційного навчання використовуватимуть як певну протилежність традиційній освіті ;

В) реальна компетентність (здібності, вміння) особистості вирішувати життєві проблеми, відповідати вимогам часу та запитам суспільства;

С) навчання, яке сприяє прояву активної взаємодії всіх учасників навчального процесу та відбувається за умови постійної активної творчої діяльності здобувача освіти;

Д) система наукових знань, умінь і навичок, оволодіння якими забезпечує всебічний розвиток розумових і фізичних здібностей молоді, формування її світогляду, моральної поведінки, підготовку до суспільного життя.

184. Яким чином сьогодні провідні фахівці визначають поняття «дистанційне навчання»?:

А) технології навчання, спрямовані на формування стійкої сукупності знань шляхом усталених методів і прийомів викладання, подальшого відтворення учнями навчального матеріалу, його закріпленні, контролі й оцінюванні;

В) цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;

С) цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;

Д) сукупність сучасних технологій, що забезпечують доставку інформації в інтерактивному режимі за допомогою використання ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій) від тих, хто навчає (викладачів, визначних постатей у певних галузях науки), до тих, хто навчається; застосовується під час підготовки у ЗОНЗ і у ЗВО; основними принципами його є інтерактивна взаємодія у процесі роботи, надання слухачам можливості самостійного освоєння досліджуваного матеріалу, здійснення консультаційного супроводу у процесі дослідницької діяльності.

185. На що спрямоване інноваційне (лат. *innovatio* – оновлення, зміна) навчання, на думку провідних фахівців психолого-педагогічної сфери професійної діяльності?:

- А) упорядкована система дій, виконання яких призводить до гарантованого досягнення педагогічних цілей, наприклад проблемне навчання, кредитно-модульне, розвивальне тощо;
- В) зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі навчальна та освітня діяльність, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості;
- С) процес створення і використання нового педагогічного досвіду, що пов'язаний з активними змінами в освітній галузі; нововведення у змісті, формах, методах здійснення навчально-виховної роботи;
- Д) запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами.

186. Що провідні фахівці з позицій сучасної освітньої думки визначають як ознаки педагогічної креативності?:

- А) процес утвердження (самореалізації, самоактуалізації) особистістю сенсу власного життя у відповідності з індивідуальними цінностями та ідеалами;
- В) зорієнтоване на збереження та відтворення культури, забезпечує стабільність у соціумі за рахунок переважно репродуктивної діяльності учня, формування виконавчих здібностей, розвиток уваги та пам'яті;
- С) високий рівень соціальної і моральної свідомості; пошуково-перетворюючий стиль мислення; проблемне бачення; прагнення досягти ефективного результату за конкретних умов праці; високий рівень загальної культури; готовність до розумного ризику у професійній діяльності; цілеспрямованість; допитливість; самостійність; специфічні мотиви (необхідність реалізувати своє «Я»; бажання бути визнаним; творчий інтерес; захопленість творчим процесом, своєю працею); комунікативні здібності; здатність до самоуправління та саморозвитку;
- Д) орієнтація педагогічної діяльності на творче зростання студента як майбутнього фахівця; використання у педагогічній роботі ефективних способів (прийомів) виявлення і розкриття творчих здібностей випускника ЗВО (методи «мозкового штурму», емпатії, синектики, «морфологічного аналізу», евристики тощо); це розвивальне навчання здобувачів вищої освіти, «навчання творчості».

187. Яким чином з позицій сьогодення фахівці психолого-педагогічної сфери професійної діяльності визначають поняття «компетенція»?:

- А) це загальна здатність мобілізувати у професійній діяльності набуті знання, уміння, а також використовувати узагальнені засоби і способи виконання дій;
- В) це сукупність спадкових структур організму (насамперед генів), яка контролює розвиток морфологічних, біохімічних, психофізіологічних ознак індивіда (у

генотипі вкорінені причини спадкових захворювань психіки, а для здорових людей – витоки темпераменту, індивідуальних рис, обдарованості тощо);

С) це цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;

Д) це кваліфікаційна характеристика спеціаліста у певній діяльності; інтегрована здатність особистості, яка складається із знань, умінь, навичок, досвіду роботи;.

188. Що є головними недоліками традиційної системи освіти, які покликана подолати новітня педагогіка?:

А) невміння і небажання дітей вчитися, несформованість ціннісного ставлення до власного розвитку та освіти;

В) рівень взаємодії, який передбачає спільні зусилля у напрямку досягнення однієї мети;

С) вид суспільної діяльності, який може впливати на особистість у певному напрямку;

Д) процес створення і використання нового педагогічного досвіду, що пов'язаний з активними змінами в освітній галузі; нововведення у змісті, формах, методах здійснення навчально-виховної роботи.

189. Без чого неможливі з позицій сьогодення професіоналізація педагога і входження його в інноваційний режим роботи?:

А) інтегративна характеристика галузі освіти у розрізі регіону, закладу (організації), виду, форми у відповідності до сучасних вимог суспільства, держави, роботодавців, здобувачів тощо;

В) достатнього розвитку здібностей, необхідних випускникам для того, щоб самостійно самовизначитися у світі, приймати обґрунтовані рішення щодо свого майбутнього, бути активними і мобільними суб'єктами на ринку праці;

С) без центральна ланка навчального процесу, яка включає сприйняття навчального матеріалу, його усвідомлення, запам'ятовування і практичне застосування;

Д) без творчого самовизначення, в якому провідну роль відіграє його налаштованість на самовдосконалення, самоосвіту, саморозвиток, без чого неможливе забезпечення нової якості освіти.

190. Яким чином сучасні фахівці психолого-педагогічної сфери діяльності тлумачать поняття «якість освіти»?:

А) рівень знань і вмінь, розумового, морального і фізичного розвитку тих, хто навчається, на певному етапі відповідно до поставлених цілей; рівень забезпечення навчальної діяльності і надання освітніх послуг учасникам освітнього процесу навчально-виховним закладом;

В) інтегративна характеристика галузі освіти у розрізі регіону, закладу (організації), виду, форми у відповідності до сучасних вимог суспільства, держави, роботодавців, здобувачів тощо;

С) комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично ефективне формування компетентності та професійної свідомості;

Д) люди, готові до життя у постійно змінюваному соціумі, налаштованих і здатних творити нове у своїй діяльності, покликана до життя і стимулює, каталізує (прискорює) інноваційні освітні процеси, вихід яких на новий рівень забезпечує стабільність і розвиток соціуму.

191. Поєднайте правильно визначення форми занять у вищому навчальному закладі та його характеристику і особливості проведення?:

А) Лабораторне заняття	У) форма навчального заняття, під час якої науково-педагогічний працівник організовує для студентів аналіз окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує навички і вміння їх практичного застосування через індивідуальне виконання педагогічних завдань
С) Лекція (лат. lectio – читання)	О) вид практичних занять, який передбачає самостійне опрацювання студентами окремих тем і проблем відповідно змісту навчальної дисципліни та обговорення результатів цього вивчення, представлених у вигляді тез, повідомлень, доповідей, рефератів тощо
Д) Практичне заняття (лат. praktikos – діяльний)	М) основна форма проведення навчальних занять у ВНЗ, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу. Умовно лекції можна розподілити на дві великі групи: традиційні (вступна, тематична, методологічна, загальнопредметна, оглядова, заключна тощо) й нетрадиційні (багатоцільова, проблемна, лекція-брейнстормінг («мозкова атака»), лекція-прес-конференція, лекція-диспут, інтерактивна лекція, лекція-візуалізація тощо
В) Семінар (лат. seminarium – розсадник знань)	Х) ефективна форма організації навчального процесу у ВНЗ, за якої студент під керівництвом викладача проводить імітаційні експерименти (досліди) з метою підтвердження окремих теоретичних положень певної навчальної дисципліни; набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою; знайомиться з методикою експериментальних досліджень

192. Яким чином з позицій сьогодення провідні фахівці психолого-педагогічної галузі діяльності тлумачать поняття «компетентність»?:

- A) (лат. *competentia* – обізнаність) – кваліфікаційна характеристика спеціаліста у певній діяльності; інтегрована здатність особистості, яка складається із знань, умінь, навичок, досвіду роботи;
- B) цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів;
- C) загальна здатність мобілізувати у професійній діяльності набуті знання, уміння, а також використовувати узагальнені засоби і способи виконання дій;
- D) сукупність спадкових структур організму (насамперед генів), яка контролює розвиток морфологічних, біохімічних, психофізіологічних ознак індивіда (у генотипі вкорінені причини спадкових захворювань психіки, а для здорових людей – витоки темпераменту, індивідуальних рис, обдарованості тощо).

193. Які сучасні фахівці визначають завдання професійної підготовки у вищій школі?:

- A) створення умов для ефективної навчально-пізнавальної діяльності студентів з метою реалізації їх внутрішніх ресурсів, виявлення творчих здібностей, розкриття особистісного потенціалу, мотивації до самоосвіти, самоорганізації та самовдосконалення;
- B) створення різновидів професійної науково-педагогічної діяльності, які спрямовані на різнобічну підготовку майбутніх фахівців різного профілю, на розвиток і виховання студентів;
- C) такі напрями роботи, як: забезпечення ефективного виконання освітніх завдань; підвищення рівня фахової підготовки молодих конкурентоздатних кадрів; гнучкість управління і придатність до інновацій; розкриття творчих потенцій випускника професійної школи; підготовка молоді до майбутнього життя та праці;
- D) формування інтегрованої форми активності здобувачів вищої освіти, що включає в себе навчально-пізнавальну, науково-дослідницьку, громадсько-політичну діяльність та спрямована на розвиток своєї особистості, підготовку до виконання професійно-трудова завдань і обов'язків, оволодіння необхідними для цього знаннями, навичками, вміннями.

194. Які ми можемо визначити сучасні вимоги до випускників гуманітарно-педагогічних факультетів ЗВО України?:

- A) фахова, психолого-педагогічна, життєва, суспільна компетентність; комунікативна готовність; високий рівень професійної культури; інтелектуальна активність; розвинута здатність до творчих підходів у вирішенні професійних задач; стійке позитивне ставлення до своєї професії та обраної спеціалізації; прагнення до постійного особистісного та професійного вдосконалення; володіння

традиційними та інноваційними методами і технологіями діагностування особистості з метою максимально ефективного вирішення професійних завдань за принципами клієнторієнтованості та на засадах особистісно-орієнтованого і індивідуального підходів; розуміння тенденцій та основних напрямків розвитку сучасної науки, культури, техніки.

В) впроваджувати сукупність різноманітних педагогічних методів і прийомів, які спонукають студентів до активної науково-дослідницької та пошукової діяльності; розвитку творчих здібностей; формування критичного, професійного мислення; якісного узагальнення фундаментальних знань ;

С) виробляти у здобувачів освіти уміння та навички оволодівати та оперувати найрізноманітнішою інформацією, традиційними та інноваційними методиками та технологіями за для досягнення кінцевої мети професійної діяльності;

Д) досягати якісного, прогнозованого та пролонгованого результату спрямованого процесу розвитку особистості від простого до складного, від відомого до невідомого, збільшення фізичних та інтелектуальних сил, розкриття творчих здібностей, набуття певного життєвого досвіду.

195. Що на думку провідних фахівців є характерними ознаками інтерактивних технологій навчання?: (викреслити невірне твердження):

А) відкритість (незавершеність) навчання, відсутність раз і назавжди визначеного рішення; співробітництво різних рівнів (викладач-група, викладач-студент, студент-група, студент-студент);

В) побудова навчання як серії взаємопов'язаних проблемних ситуацій; діалог як основний елемент навчання; швидкий зворотній зв'язок – здобувач вищої освіти бачить реакцію викладача, може проконсультуватися в будь-який момент навчання;

С) складний і багатогранний процес формування особистості студента; створення оптимальних умов для фізичного, психічного та соціального розвитку молоді;

Д) переважно групова робота студентів на парах; опора на студентський досвід і навіть мінімальне знання з теми; емоційне піднесення, розкутість.

196. Яким чином з позицій сьогодення слід розглядати науку «валеологію»?:

А) вчення про цінності суспільства, соціальних груп та особистості;

В) сукупність теоретичних і прикладних наук, що вивчають процеси виховання, навчання і розвитку особистості;

С) діяльність, що репрезентує відкриття, винаходи та естетичні цінності, які мають певну значущість для розвитку суспільства;

Д) сучасна інтегральна наука про фундаментальні засади духовного, психічного і фізичного здоров'я як окремої особистості, так і суспільства в цілому на новому етапі його духовно-творчої еволюції.

197. Що є з позицій сьогодення характерною ознакою нової педагогіки?:

- A) формування професійно-орієнтованих компетенцій фахівця, його вузька спеціалізація і досягнення рівня найвищої фаховості;
- B) особистісна орієнтованість;
- C) інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому;
- D) людиноцентризм та особистісно-орієнтований підхід до побудови програми навчання.

198. Яким чином з позицій сьогодення фахівці психолого-педагогічної сфери діяльності тлумачать поняття «формування особистості»?:

- A) із сукупністю спадкових структур організму (насамперед генів), яка контролює розвиток морфологічних, біохімічних, психофізіологічних ознак індивіда (у генотипі вкорінені причини спадкових захворювань психіки, а для здорових людей – витоки темпераменту, індивідуальних рис, обдарованості тощо)
- B) із готовністю студента ВНЗ до опанування форм, методів і змісту навчальної діяльності (наприклад, у професійній школі студенти адаптуються до значного збільшення обсягу навчального матеріалу, до складної наукової термінології, вивчення спеціальних предметів тощо)
- C) це становлення людини як соціальної істоти внаслідок впливу середовища і виховання;
- D) із системою ідей і поглядів на людину як на найбільшу соціальну цінність, створення умов для її повноцінного життя, фізичного та духовного розвитку.

199. З чим пов'язані інновації в педагогіці?:

- A) з процесом взаємопроникнення наук (об'єднання в єдине ціле), внаслідок якого фундаментальні знання синтезуються в цілісну систему;
- B) із системою заходів, що оптимізують навчальний процес з метою досягнення гарантованих результатів у межах його традиційної репродуктивної орієнтації;
- C) із системою ідей і поглядів на людину як на найбільшу соціальну цінність, створення умов для її повноцінного життя, фізичного та духовного розвитку;
- D) пов'язані із загальними процесами у суспільстві, глобальними проблемами, інтеграцією (лат. *integratio* – відновлення, об'єднання в ціле окремих елементів) знань і форм соціального буття.

200. Яка нова галузь педагогічного знання займається «відбором, теоретичним осмисленням, класифікацією педагогічних інновацій»?:

- A) дидактичне проектування;
- B) зрілість інтелектуальна;
- C) інтегральна педагогічна технологія;
- D) педагогічна інноватика (лат. *innovatio* – оновлення, зміна).

**ЛИСТКИ САМОКОНТРОЛЮ ТА ПЕРЕВІРКИ РІВНЯ
ТЕОРЕТИЧНИХ ВІДОМОСТЕЙ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**ЛИСТОК САМОКОНТРОЛЮ – ПЕРЕВІРКА РІВНЯ
ТЕОРЕТИЧНИХ ВІДОМОСТЕЙ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L
РОЗДІЛ 1:																			
1		11		21		31		41		51		61		71		81		91	
2		12		22		32		42		52		62		72		82		92	
3		13		23		33		43		53		63		73		83		93	
4		14		24		34		44		54		64		74		84		94	
5		15		25		35		45		55		65		75		85		95	
6		16		26		36		46		56		66		76		86		96	
7		17		27		37		47		57		67		77		87		97	
8		18		28		38		48		58		68		78		88		98	
9		19		29		39		49		59		69		79		89		99	
10		20		30		40		50		60		70		80		90		100	
РОЗДІЛ 2:																			
101		111		121		131		141		151		161		171		181		191	
102		112		122		132		142		152		162		172		182		192	
103		113		123		133		143		153		163		173		183		193	
104		114		124		134		144		154		164		174		184		194	
105		115		125		135		145		155		165		175		185		195	
106		116		126		136		146		156		166		176		186		196	
107		117		127		137		147		157		167		177		187		197	
108		118		128		138		148		158		168		178		188		198	
109		119		129		139		149		159		169		179		189		199	
110		120		130		140		150		160		170		180		190		200	

**ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ
ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

№	Розділ 1: кількість правильних відповідей	Розділ 2: кількість правильних відповідей	Сумма в балах	Якісний рівень
1				
2				
3				
4				

Оцінювання здобувача вищої освіти у відповідності до міжнародних стандартів вищої школи:

№	Кількість балів ECTS	За національною шкалою	Залік	Екзамен	Набраних балів під час тестування
1	A		зараховано	відмінно	90-100 балів
2	B		зараховано	дуже добре	89-80 балів
3	C		зараховано	добре	79-70 балів
4	D		зараховано		69-60 балів
5	E		зараховано		59-40 балів
6	F		не зараховано		39-0 балів

**ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ –
САМОПЕРЕВІРКА РІВНЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ВІДОМОСТЕЙ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L	№	L
РОЗДІЛ 1:																			
1	B	11	C	21	D	31	B	41	D	51	B	61	A	71	B	81	A	91	B
2	D	12	A	22	A	32	A	42	C	52	A	62	D	72	A	82	C	92	B
3	B	13	C	23	C	33	D	43	B	53	A	63	A	73	A	83	B	93	A
4	D	14	D	24	B	34	A	44	D	54	B	64	D	74	B	84	A	94	C
5	A	15	B	25	A	35	D	45	D	55	C	65	C	75	A	85	C	95	B
6	C	16	B	26	B	36	B	46	B	56	C	66	D	76	B	86	D	96	A
7	B	17	A	27	A	37	B	47	C	57	A	67	B	77	A	87	D	97	B
8	C	18	A	28	A	38	A	48	A	58	D	68	C	78	B	88	B	98	A
9	C	19	D	29	C	39	B	49	D	59	A	69	B	79	D	89	A	99	C
10	A	20	B	30	A	40	D	50	B	60	B	70	C	80	A	90	C	100	D
РОЗДІЛ 2:																			
101	A	111	C	121	A	131	A B	141	A	151	C	161	C	171	D	181	A	191	A-X B-O C-M D-Y
102	B	112	D	122	D	132	B C	142	B	152	D	162		172	A	182	A	192	A
103	D	113	A	123		133	B	143	A	153	B	163	A	173	C	183	B	193	C
104	D	114		124		134	D	144	C	154	C	164	A	174	B	184	D	194	A
105	A	115	B	125		135	C	145	A D	155	A	165	C	175	A	185	B	195	C
106	D	116	C	126	D	136	A C	146	D	156	C	166	D	176	D	186	C	196	D
107	C	117	A	127	A	137		147	A	157	B	167	D	177	A	187	A	197	C
108	B	118	A D	128	B D	138		148	D	158	C	168	C	178	D	188	A	198	C
109	C	119	D	129	D	139	A	149	B	159	B	169	B	179	A	189	D	199	D
110	A D	120	B,C	130	D	140	C	150	A	160	C	170	D	180	D	190	A	200	D

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

Навчальні посібники, монографії:

1. Апайчев, Олександр Валентинович. Корекція фізичного стану чоловіків другого зрілого віку в процесі занять оздоровчим фітнесом [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Апайчев Олександр Валентинович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. Київ, 2016. 23 с.
2. Атамась, Ольга Анатоліївна. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Атамась Ольга Анатоліївна ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ, 2015. 20 с.
3. Бабин І.І. Національний освітній глосарій: вища освіта [Текст] / І.І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А.А. Гармаш й ін.; за ред. Д.В. Табачника, В.Г. Кременя. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 100 с.
4. Богданова І. М. Педагогічна інноватика: Навчальний посібник. Одеса: Ранок, 2000. 148 с.
5. Бібік, Руслан Вікторович. Корекція порушень постави жінок першого зрілого віку засобами оздоровчого фітнесу [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Бібік Руслан Вікторович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. К., 2013. 19 с.
6. Боляк А.А. Системний підхід у професійній діяльності тренера з фітнесу [Текст]: навчальний посібник / А.А. Боляк, Н.Л. Боляк, О.В. Корх-Черба, П.М. Кизім. Х.: ХДАФК, 2012. 130 с.
7. Босенко, Анатолій Іванович. Оздоровчий фітнес для учнівської та студентської молоді [Текст] : навч. посіб. / А.І. Босенко, С.А. Холодов, О.Г. Коваль; Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Одеса ; Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2016. 87 с.
8. Варій М. Й. Психологія особистості: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2008. 592 с.
9. Василенко М.М. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти : дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук зі спеціальності «13.00.04 – теорія і методика професійної освіти». Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, 2018. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ, 2018. 544 с.
10. Василенко. М. Професійна підготовка майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти: теорія та методика [монографія] Київ: Центр учбової літератури. 2018. 495 с.

11. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Метод. посіб. для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
12. Водлозеров В.Є. Ефективність використання інноваційних тренажерів локально направленої дії в масовій фізичній культурі: автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / В.Є. Водлозеров ; Харк. держ. акад. фіз. культури. Х., 2008. 21 с.
13. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Вид-ий центр «Академія», 2001. С. 294–299, 351–358.
14. Воловик Н.І. Основи оздоровчого фітнесу [Текст]: навчальний посібник / Н.І. Воловик. К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. 240 с.
15. Гавриш І.В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності: дис. ... докт. пед. наук / І.В. Гавриш. Луганськ, 2006. 572 с.
16. Гончаров С. М. Сугестивні технології навчання в кредитно-модульній системі організації навчального процесу: Навчально-методичний посібник. Рівне: НУВГП, 2008. 118 с.
17. Добродуб, Євгенія Зіноіївна. Формування готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до професійної діяльності в центрах оздоровчого фітнесу [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Добродуб Євгенія Зіноіївна ; Класич. приват. ун-т. - Запоріжжя, 2013. 20 с.
18. Довгань, Надія Юріївна. Фізичне виховання. Фітнес [Текст] : навч. посіб. / Н.Ю. Довгань, К.О. М'ясоєденков, М.Ю. Короп ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 415 с.
19. Дрозденко К. С. Психологія особистості у практичному вимірі: Підручник. Київ: ВД «Професіонал», 2007. 608 с.
20. Дутчак М.В. Теоретико-методичні засади формування спорту для всіх в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора наук ВФ і С: спец. 24.00.02. «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» /М.В.Дутчак. К., 2009. 39 с.
21. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
22. Жданович Ю.М. Організаційно-педагогічні засади виховного процесу у скаутській організації «Пласт» : Автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.07 / Ю.М. Жданович; АПН України. Ін-т пробл. виховання. К., 2004. 21 с.
23. Жигірь В. І., Чернега О. А. Професійна педагогіка: Навч. посіб. / За ред. М. В. Вачевського. Київ : ТОВ «Кондор», 2012. 336 с.

24. Захарченко В.М. Розроблення освітніх програм [Текст]: метод. рек. / В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова; за ред. В.Г. Кременя. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.
25. Зінченко, Віктор Борисович. Фітнес-технології у фізичному вихованні [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. «Фізична реабілітація» / В.Б. Зінченко, Ю.О. Усачов ; Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2011. 150 с.
26. Зюзіна І. П. Педагогічна майстерність. К.: Знання, 2004. 234 с.
27. Іванова Л.І., Путров С.Ю., Сущенко Л.П., Прима А.В. Теорія технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Промтехносервіс Україна». 2018. 206 с.
28. Іваночко В.В. Фітнес, як засіб оздоровлення: метод. матеріали / В.В. Іваночко. Львів : Вид-во Львівської комерційної академії, 2004. 20 с.
29. Інноваційні педагогічні технології. 3-тє видання, виправлене («Академвидав») / І. М. Дичківська [підручник] 2015. 304 с.
30. Капська А. Й. Соціальна педагогіка: Підручник, вид. 4-тє. К.: ЦУЛ, 2009. 486с.
31. Кашуба В.О., Попадюха Ю.А. Біомеханіка просторової організації тіла людини: сучасні методи та засоби діагностики і відновлення порушень: монографія. Київ: Центр учб. літ., 2018. 768 с.
32. Кібальник, О.Я. Застосування фітнес-технології для підвищення рухової активності та фізичної підготовленості підлітків [Текст] : дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Кібальник Оксана Яківна ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А.С.Макаренка. Суми, 2008. 233 арк.
33. Кремень В.Г., Ільїн В.В. Синергетика в освіті: контекст людино-центризму: монографія. К.: Педагогічна думка, 2012. 368 с.
34. Кудря М. М. Педагогічні засади збереження національної ідентичності вищої освіти України в контексті глобалізації : дис. канд.. пед.. наук. : 13.00.01. М.М. Кудря. Житомир, 2012. 193 с.
35. Мариновська О. Я. Інтегроване навчання: технологічний аспект./ Технології інтеграції змісту освіти : зб. наук. пр. [ред. кол., гол. ред. В. Р. Ільченко]. Полтава : ПОІППО, 2014. Вип. 6. 326 с.
36. Меньших, Олена Емануїлівна. Новітні фітнес-технології у роботі спортивних секцій вищих навчальних закладів [Текст] : навч.-метод. посіб. / О.Е. Меньших, Н.В. Костогриз-Куликова, Ю.О. Петренко ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Каф. фіз. виховання. Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2014. 83 с.
37. Оздоровчий фітнес у сучасному суспільстві: монографія / Л.Я. Чеховська. Львів: ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. 296 с. ISBN 617-7336-54-8

38. Омеляненко С.В. Навчання критичного мислення. Кіровоград: РВВ КПДУ ім. В. Винниченка, 2004. 192 с.
39. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
40. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / О.М. Пєхота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пєхоти. Київ: А.С.К., 2001. 256 с.
41. Основы персональной тренировки / под ред. Роджера В. Эрла, Томаса Р. Бехля; пер. с англ. И. Андреев. К.: Олимп. лит., 2012. 724 с.
42. Павлюк, Ірина Богданівна. Фахова мова фітнесу (на матеріалі англословних лексикографічних джерел та спеціальних текстів) [Текст] : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Павлюк Ірина Богданівна ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2016. 19 с.
43. Падалка О.С. Педагогічні технології / О.С. Падалка, А.М. Нісімчук, І.О. Смолюк, О.Г. Шпак. Київ: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 1995. 253 с.
44. Паламарчук В.Ф. Першооснови педагогічної інноватики. Т. 2. Київ : Освіта України, 2005. 504 с.
45. Пангелова Н.Є. Теоретико-методичні основи оздоровчої фізичної культури: навчальний посібник /Н.Є. Пангелова, Т.Ю. Круцевич, В.М. Данилко. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М., 2017. 505 с.
46. Паращенко Л.І. Тестові технології у навчальному закладі: Метод. посібник / Л.І. Паращенко, В.Д. Леонський, Г.І. Леонська; Наук. ред. О.І. Ляшенко. К.: ТОВ «Майстерня книги», 2006. 217 с.
47. Паффенбаргер Р. Здоровый образ жизни / Р. Паффенбаргер, Э. Ольсен. К. : Олимпийская литература, 1999. 319 с.
48. Пирогова Е.А. Совершенствование физического состояния человека / Е.А. Пирогова. К.: Здоровья, 1989. 168 с.
49. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: підручник. 2-е видання / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. Київ: Каравела, 2008. 352 с.
50. Пометун О. І. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод. посібник. Київ: А.П.Н. України, 2002. 136 с.
51. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ: А.С.К., 2003. С. 6-10; 19-24.
52. Прима Анастасія Василівна Формування готовності майбутніх фітнес-тренерів до професійної діяльності у фітнес-індустрії : дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. Київ. 2019. 25 с.

53. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: Монографія / За ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 564 с.
54. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі: Навч. посіб. / За ред. М.В. Артюшиної, О.М. Котикової, Г.М. Романової. Київ: КНЕУ, 2007. 184 с.
55. Рашкевич Ю.М. «Болонський процес та нова парадигма вищої освіти»: монографія / Ю.М. Рашкевич. Львів: Львівська політехніка, 2014. 168 с.
56. Синиця, Тетяна Олександрівна. Корекція фізичного стану жінок першого зрілого віку засобами оздоровчої аеробіки та ментального фітнесу [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Т.О. Синиця; Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. Івана Боберського. Львів, 2019. 20 с.
57. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: Підручник / С. О. Сисоєва. Київ: Міленіум, 2006. 344 с.
58. Сисоєва С.О. Творчий розвиток фахівців в умовах магістратури: Монографія. К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2014. 404 с.
59. Слобожанінов, Павло Андрійович. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців з фітнесу та рекреації із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / П.А. Слобожанінов; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ, 2017. 22 с.
60. Теоретико-методичні основи оздоровчого фітнесу: навч. посіб. / [авт. кол.: Ю.І. Беляк, І.Б. Грибовська, Ф.В. Музика та ін.]. Львів: ЛДУФК, 2018. 208 с. ISBN 617-7336-33-3.
61. Терно С.О. Критичне мислення – сучасний вимір суспільствознавчої освіти. Запоріжжя: Просвіта, 2009. 268 с.
62. Уилмор, Д. Физиология спорта и двигательной активности / Д. Уилмор, Д. Костилл. Киев : Олимпийская литература, 2001. 503 с.
63. Фізичне виховання. Фітнес: навч. посіб. / Н.Ю. Довгань, К.О. М'ясоєденков, М.Ю. Короп; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 415 с. ISBN 978-966-629-812-9
64. Фітнес з методикою викладання [Текст] : навч.-метод. посіб. / Уклад.: М.В. Кожокар, О.В. Ківерник; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Рута, 2018. 79 с.
65. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. 3-тє вид., стер. К.: Академвидав, 2009. 560 с.
66. Хоули Э.Т. Оздоровительный фитнес [Текст] / Э.Т. Хоули, Б.Д. Френкс. К.: Олимпийская литература, 2000. 367 с.

67. Хоули Э.Т. Руководство инструктора оздоровительного фитнеса / Э.Т. Хоули, Б.Д. Френкис. К. : Олимпийская литература, 2004. 375с.
68. Чепіль М.М. Педагогічні технології : навч. посіб. / М.М. Чепіль, Н.З. Дудник. К. : Академвидав, 2012. 224 с.
69. Чеховська, Любов Ярославівна. Оздоровчий фітнес у сучасному суспільстві [Текст] : монографія / Любов Чеховська. Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2019. 294 с.
70. Чобітько М.Г. Технології особистісно орієнтованої освіти: навч.-метод. посібник. К.: Ніка-Центр, 2005. 88 с.
71. Школа, О.М. Сучасні фітнес-технології оздоровчо-рекреаційної спрямованості [Текст] : навч. посіб. / О.М. Школа, А.В. Осіпцов. Харків : Бровін О.В., 2017. 215 с.
72. Якса Н. В. Основи педагогічних знань: Навч. посіб. К.: Знання, 2007. 358 с.
73. Anderson, Norman B. Encyclopedia of Health and Behavior [Electronic resource] / Norman B. Anderson. Thousand Oaks : SAGE Publications, 2004. 1016 p. (Переклад назви: Енциклопедія здоров'я і способу життя).
74. Howley E.T. Fitness Professional's Handbook / Howley E.T., Don Franks B.; fifth edition. Human Kinetics, 2007. 496 pp.

Публікації у наукових і науково-практичних семінарах, конференціях:

75. Бахтіярова Х.Ш., Волобуєва С. В., Арістова А.В., Уреньова С.Д. Основи психології та педагогіки: Навч. посібник. К.: НТУ, 2008. С. 58-59.
76. Беседіна Л. М., Сторубльов О. І. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота у навчальних закладах: Методичний посібник. Київ.: Логос, 2009. С. 204.
77. Бондаревская Е.В. Теория и практика личностно-ориентированного образования. Ростов на/Д.: РГПУ, 2000. 352 с.
78. Ванівська О., Преснер Р. Проектна технологія в системі компетентнісної освіти. *Молодь і ринок*. №1 (108), 2014. С. 62-65.
79. Використання фітболів як активний метод формування готовності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до професійної діяльності в оздоровчих центрах. / А.М. Кононенко, О.В. Погонцева Перший крок у науку: матеріали VI Всеукр. наук. – практ. конф. Луганськ : Поліграфус. 2011. Том 9. С. 65–69.
80. Впровадження інноваційних фітнес-технологій в програми фізкультурно-спортивної реабілітації військовослужбовців із наслідками бойової травми (2021) / О.В. Юденко, О.В. Омельчук. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної

- культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О.В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. Вип. 3 К(131) 21. С. 445-451. (DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3К(131).109)
81. Дорофеєва, Т.І. Розвиток фізичної культури і спорту в умовах громад з використанням стандарту управління якістю фізкультурно-спортивних послуг. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (ФКіС), 2022. (3(148)), 40-45. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.3\(148\).10](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.3(148).10)
 82. Друзь І.М. Педагогічна система підготовки фахівців в умовах Болонського процесу: актуальні проблеми підготовки фахівців в умовах кредитно-модульної системи: досвід вирішення та перспективи розвитку // Теорія і практика управління соціальними системами. 2011. № 1. С. 68-71.
 83. Дутчак М.В. «Спорт для всіх» у країнах з високим рівнем охоплення населення організованою руховою активністю. Теорія і методика фіз. виховання і спорту. 2007. С. 47–58.
 84. Етнічні здоров'язберезувальні технології як важлива складова професійної діяльності фахівця з фізичної реабілітації в сучасному оздоровчому центрі. / О.В. Погонцева. Наука і вища освіта : тези доповідей учасників ХІХ Міжнар. наук. конф. студентів і молодих учених. Запоріжжя : Вид-во КПУ. 2011. Том 3. С. 293–294.
 85. Ефективність впровадження програми фізичної терапії з обладнанням Black-Roll для осіб 18-35 років міофасціальним больовим синдром у поперековому відділі хребта (2019) / О.В. Юденко, Д.В. Христич. Фізичне виховання в контексті сучасної освіти : матеріали ХІV Міжнар. наук.-метод. конф. С. 113-116.
 86. Змагання «Race Nation» як складова сучасної системи фізкультурно-спортивних послуг для військовослужбовців з наслідками бойової травми. / О.В. Юденко, С.С. Партика, Ю.В. Муштатов. Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України: тези V Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 25 листопада 2021 р.). Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського. Київ : НУОУ, 2021. С. 330-335.
 87. Іванова С. Вища освіта України як об'єкт впливу глобальних освітніх процесів. Імідж сучасного педагога. 2013. № 6. С. 9-11.
 88. Інноваційні технології (освітні кейси) у системі фізкультурно-спортивної реабілітації учасників військових конфліктів з ознаками бойової травми. /

- О. Юденко, Д. Оленєв, О. Романюк, Н. Пеценко. Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2022. Pp. 395-410. DOI 10.46299/ISG.2022.MONO.PED.2.7.1. URL: <https://isg-konf.com/theoretical-foundations-of-pedagogy-and-education-2/>.
89. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х. Ш.; наук. ред. Арістова А. В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. Київ : НТУ, 2017. 172 с. ISBN 978-966-632-212-1
90. Кочубей А. В. Інноваційні методи викладання гуманітарних дисциплін у вищих технічних навчальних закладах // *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету*. Вип. 7 (50), 2013. С. 83.
91. Круцевич Т.Ю. Проблеми організації рекреаційно-оздоровчих занять в структурі дозвілєвої діяльності студентської молоді / Т.Ю. Круцевич, О.В. Андрєєва, О.Л. Благій //Гуманіт. вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Григорія Сковороди»: наук.-теор. зб. Переяслав-Хмельницький: ПП «СКД», 2012. С. 178–180.
92. Легка атлетика та прискорене пересування: навч. посіб. / [О.Корнієнко, О.Петрачков, В.Шемчук та ін.]. К.: Національний університет оборони України імені Івана Черняховського, 2023. 224 с.
93. Особливості використання обладнання Black-Roll в сучасних програмах фізичної терапії при міофасціальному больовому синдромі (2019) / Д. В. Христич, О. В. Юденко. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт» зб. наук. праць / За ред. В.О. Тимошенка. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова. Вип. 2 (106 с.)19. С. 101-105.
94. Пинчук В. М. Інноваційні процеси – підґрунтя проектування нових освітніх технологій. *Освіта і управління*. 1997. № 3. С. 19–24
95. Прима А.В. Про фітнес як засіб для забезпечення оптимальної якості життя. Актуальні проблеми фізичного виховання, реабілітації, спорту і туризму: тези доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції (20-21 жовтня 2016, Запоріжжя) Запоріжжя: КПУ, 2016. С. 153–154.
96. Прима А.В. Термінологія формування готовності майбутніх фітнес-тренерів до професійної діяльності у фітнес-індустрії. Науковий часопис Національного

- педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)» збірник наукових праць / За ред. О.В. Тимошенка. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. Випуск 3К (84). С. 382–385.
97. Психосоматичний підхід до програмування фізкультурно-оздоровчих занять / М. Василенко, А. Воробйова. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2011. № 3. С.40-42.
 98. Рухова активність як фактор формування здорового способу життя учнівської молоді / О. Благій, О. Андрєєва. Актуал. пробл. фіз. виховання, реабілітації, спорту та туризму: тези доп. III Між- нар. наук.- практ. конф. 13-14 жовтня 2011 р. / за ред. В.М. Огаренко та ін. Запоріжжя КПУ, 2011. С. 27–28.
 99. Сисоєва С. О. Теоретико-методологічне обґрунтування педагогічної творчості (2005) / С. О. Сисоєва. *Відкритий урок*. № 21 / 22. С. 13-19.
 100. Сиротинко Г.О. Інноваційний розвиток освіти: проблеми переходу від теорії до практики. Управління школою. 2005. № 1. С. 15–18.
 101. Ситуационный анализ или Анатомия Кейс-метода / Под. ред. Ю.П. Сурмина. К.: Центр инноваций и развития, 2002. С. 200.
 102. Сусь Б.А. Розвиток критичного мислення студентів як важливої умови дослідницьких здібностей. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2013. № 3. С. 118–122.
 103. Твеліна А.О. Соціально-педагогічні передумови використання засобів оздоровчого фітнесу в системі підготовки майбутніх вчителів фізичної культури. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2014. Вип. 118 (2). С. 232-236.
 104. Шмирук Н. Розвиток критичного мислення педагогічних працівників засобами дискусійних форм навчання в умовах післядипломної педагогічної освіти. *Нова педагогічна думка*. 2013. № 3. С. 153–155.
 105. Ясинська С. Досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання. *Вища школа*. 2011. № 5-6. С. 27-32.
 106. Nordic Power – як інноваційний засіб підготовки спортсменів в адаптивних видах спорту. / О. Юденко, Н. Крушинська, І. Єфіменко, Т. Сіроткіна. Сучасні досягнення спортивної медицини, фізичної реабілітації, фізичного виховання та валеології – 2020 / XX ювілейна міжнародна науково-практична конференція, присвячена 120-річчю ОНМедУ. Матеріали конференції. Одеса: ПОЛІГРАФ, 2020. С. 144-152.

107. Jacobson E (Oct 2011) «Structural integration, an alternative method of manual therapy and sensorimotor education». J Altern Complement Ther (10):891-899.
108. Marin, R. Physical medicine and rehabilitation in the military: Operation Iraqi Freedom. Mil. Med. 2006, Mar. Vol. 171(3). P. 185-8.
109. Schleip R (January 2003) «Fascial plasticity — a new neurobiological explanation: Part 1». J Bodyw Movem Ther (7):11-19

Електронні ресурси:

110. Активна реабілітація. URL : <https://naiu.org.ua/ogoloshennya-pro-provedennya-taboriv-aktyvnoyi-reabilitatsiyi/>
111. Активні парки: матеріально-технічна база системи фізкультурно-спортивних послуг для осіб з ознаками травми внаслідок війни / О.В. Юденко, О.А. Романюк, Т.В. Гром, Ю.М. Юденко, А.С. Білоус. Science and practice, actual problems, innovations. Proceedings of the XXVIII International Scientific and Practical Conference. Milan, Italy. 2022. 19-22. Pp. 185-194. EDITORIAL BOARD. DOI:10.46299/ISG.2022.1.28. 2022/7/19. URL : <https://isg-konf.com/science-and-practice-actual-problems-innovations-2/>
112. Арт-терапія на засадах етнопедагогіки для осіб, з ознаками травми особистості внаслідок війни в Україні / О.В. Юденко, А.С. Білоус, К.В. Вінніченко. Trends in science and practice of today. Proceedings of the XXIX International Scientific and Practical Conference. Stockholm, Sweden. 2022/7/26. Pp. 211-221. DOI: 10.46299/ISG.2022.1.29.
113. Василенко М.М. Тезаурус дослідження професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищому навчальному закладі. // Scientific Journal «ScienceRise: Pedagogical Education». 2016. № 8 (4). С. 4-10. URL: http://journals.uran.ua/sr_edu/article/view/75597/72244
114. Гамак для FLY-йоги та пілатесу (антигравітаційне обладнання; повітряна йога та Пілатес; Antigravity Yoga). URL: <https://nastanova.com/zdorovya/yak-sxudnuti/trenuvannya/shho-take-joga-na-gamakah-i-komu-vona-pokazana.html>
115. Грищенко І. На петлі: що таке TRX і чому всі почали на ньому займатися URL : <https://bzh.life/ua/lyudi/na-petle-hto-takoe-trx-i-pochemu-vse-nachali-na-nem-zanimatsya>
116. Для чого потрібні координаційні сходи. Publish Ukraine: Здоров'я і краса. 24 грудня 2019. URL : <https://publish.com.ua/zdorovia-i-krasa/dlya-chogo-potribni-koordinatsijni-skhodi.html>

117. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. Навчальний посібник. 2-ге вид., К.: Академвидав, 2012. 352 с. URL : http://webuniver.at.ua/dichkivska_innovacijni_ped.tekhnologiji.pdf
118. Добірка найпопулярніших ігор з парашутом. 09.07.2016. URL : <https://dytpsyholog.com/2016/07/09>
119. Ефективність використання йога-терапії в комплексних програмах відновлення здоров'я чоловіків II зрілого віку із захворюваннями опорно-рухового апарату. / О.В. Юденко. Збірник наукових матеріалів інтернет-конференції el-conf/com.ua. «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки» м. Вінниця. 2019. Т.8. С.56-63. URL : <http://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2019/01/частина-8.pdf>
120. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.2014 № 1556-VII (Редакція станом на 16.01.2016) [Текст]. Верховна Рада України, 2014. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
121. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 2-3. С. 36. (док. 2961-IV, пот. ред. – від 01.07.2022, підст. – 1848-IX, 1962-IX) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>
122. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я». Відомості Верховної Ради (ВВР). 2021. №8. С.59. (док. 1053-IX, пот. ред. – від 01.07.2022, підст. – 1962-IX) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>
123. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994. №14. С.80 (док. 3808-XII, пот. ред. – від 17.06.2022, підст. – 2048-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#top>
124. Інноваційні технології навчання : Навчальний посібник. / Бахтіярова Х. Ш., Арістова А. В., Волобуєва С. В., Старовойт С. М., Ципко В. В., Лавринович О. М., ЛППЧ Л.М., Балагура О.О., Алексєєва К.І., Рибаківа Л.М., Дуденік В. І., Середіна І. А., Клименко М. М. 2016. URL: <https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/2019/01/18/itn/>
125. Кукушин В.С. Педагогические технологии. URL : <http://www.univer5.ru/pedagogika/pedagogicheskie-tehnologii-kukushin-v.s/Page-82.html>
126. Максимович З., Варениця Л., Білик М. Проектна технологія (теорія, досвід). URL : <http://www.literacy.com.ua/fizika/284-proektna-tekhnolohiia-teoriia-dosvid.html>

127. Кукушин В.С. Педагогические технологии. URL : <http://www.univer5.ru/pedagogika/pedagogicheskie-tehnologii-kukushin-v.s/Page-82.html>
128. Національна доктрина розвитку освіти. Затверджена Указом Президента України від 17 квітня 2002 року N 347/2002. Офіційний вісник України. 2002. №16. С.11. URL : <http://www.president.gov.ua/documents/151.html>.
129. Оздоровчий фітнес. – Львів, «Фест-Прінт». 2020. 139 с./ Вид. 2-е з контр. пит. і доп. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsui/bitstream/lib/31641/1/Оздоровчий%20фітнес.pdf>
130. Осадченко І. Дефініція та сутність поняття «Кейс-методу». URL : http://nbuv.gov.ua/portal/soc-gum/vpkhdpi/2010_19/169_173pdt.
131. Плавання та методика його викладання : навч. посіб. / Д. Оленєв, О. Юденко, В. Шемчук та ін. Київ : Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, 2022. 124 с. URL : <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/vodolazna-pidgotovka>
132. Офіційний сайт Black-Roll. URL : <https://www.blackroll.com.ua/>
133. Офіційний сайт Procedos.UA. URL : <http://procedos.com.ua>
134. «Пласт» в системі фізкультурно-спортивної реабілітації для осіб, які зазнали травматичного впливу війни (2022) / О. Юденко, Д. Оленєв, М. Василенко, О. Омельчук, О. Корнієнко. Scientific foundations of pedagogy and education: collective monograph. International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, DOI – 10.46299/ISG.2022.MONO.PED.3.4.2. Pp. 198-214.
135. Попадюха, Ю. Особливості застосування великих тренажерів Пілатеса в оздоровленні та фізичній реабілітації. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/16151/1/Попадюха%20Ю.pdf>
136. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України ; Верховна рада України. 2002. № 36. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
137. Скандинавська ходьба: що це за спорт і чому він не тільки для бабусь. Пояснює інструктор / В. Татарчук. Українська Правда: Життя. 13 вересня 2020. : <https://life.pravda.com.ua/health/2020/09/13/242288/>
138. Спорт заради розвитку («Щаслива та захищена дитина – активна та здорова родина і нація»): Навч.-метод. посіб. / О.В. Погонцева, В.В. Деревянко, І.Р. Захарчук, О.М. В'яла, О.С. Трофімов. К.: «Феникс». 2017. 268 с. URL : <https://www.unicef.org/ukraine/%D0%B7%D0>

139. Сучасний стан сформованості готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до професійної діяльності в сучасних центрах оздоровчого фітнесу, SPA&Wellness. / О.В. Погонцева, М.М. Василенко. Фізична культура, спорт і здоров'я нації: збірник наукових праць Вінницький держ. пед. унів. імені Михайла Коцюбинського; гол. ред. В.М. Костюкевич. 2014. Т. 1. Вип.18. С.450-456. URL : Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fkszn_2014_18\(1\)_92](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fkszn_2014_18(1)_92).
140. Табори активної реабілітації як важлива складова сучасних фізкультурно-спортивних послуг для військовослужбовців з наслідками бойової травми (2021) / О.В. Юденко, С.С. Партика. International scientific and practical conference «Physical culture and sports in the educational space : innovations and development prospects» : March 5-6, 2021. Wloclawek, Republic of Poland : «Baltija Publishing». Pp. 73-77. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-044-5-17>
141. Треніровки в 3D-пространстве: фитнес для тела и мозга. 03 июля 2019 : <https://marieclaire.ua/beauty/trenirovki-v-3d-prostranstve-fitness-dlya-tela-i-mozga/>
142. Указ Президента України № 342/2020 «Питання розвитку національної системи фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів війни та членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) ветеранів війни». URL : <https://www.president.gov.ua/documents/3422020-34757>
143. Указ Президента України № 574 / 2020 «Про започаткування соціального проекту «Активні парки – локації здорової України»» URL : <https://www.president.gov.ua/documents/5742020-36049>
144. Функціональний тренінг з петлями TRX: <https://lafitness.com.ua/ua/novosti-o-fitnesse-i-aerobike/funkcionalnyj-trening-s-petlyami-trx>
145. Функціональні петлі – новий вид тренувань: https://shop.interatletika.com/ua/funktsionalnye_petli
146. Шведова О. Суть и преимущества метождки TRX: <https://fitnessacademy.com.ua/blog/sut-i-preimushhestva-metodiki-trx/>
147. Physical culture as a phenomenon of personality development (2019) / Y. Muzyka, O. Yudenko, S. Kotov. National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald. 2019. №2. С.199-202. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2019.177430>. URL: <http://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/177430/177288>

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК ДЛЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГУМАНІТАРНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

Аксіологія - вчення про цінності суспільства, соціальних груп та особистості

Активізація навчально-пізнавальної діяльності - така організація діяльності студентів, коли навчальний матеріал стає предметом активних мисленнєвих пошуків; формування культури самоосвітньої діяльності випускника ЗВО

*Активність (лат. *activus* – активний)* – одна із основних характеристик особистості, яка полягає у здатності бути імпульсом змін у взаємодії з людьми та навколишнім світом; виявляється у прагненні розширювати сферу своєї діяльності та поведінки, здатності нести в собі потенціал енергії, сили і творчості.

Велика творчість – діяльність, що репрезентує відкриття, винаходи та естетичні цінності, які мають певну значущість для розвитку суспільства.

Виховання – складний і багатогранний процес формування особистості студента; створення оптимальних умов для фізичного, психічного та соціального розвитку молоді.

Воля – внутрішня активність особистості, що пов'язана з вибором мотивів, цілепокладанням, прагненням до досягнення мети, здатністю приймати рішення.

Гармонійний розвиток – співмірний розвиток фізичних сил і розумових здібностей людини.

Геніальність – вищий ступінь обдарованості людини, вияв її творчих сил, найвищий рівень розвитку таланту, що має історичне значення для життя суспільства.

Головні напрями життєвої підготовки студента – пізнавальна сфера (формування базових знань, професійних умінь і навичок студента; розвиток його інтелектуальної активності; когнітивних процесів тощо; виявлення творчих здібностей; формування творчого потенціалу молоді); соціальна сфера (засвоєння норм соціальної взаємодії та поведінки; розвиток суспільної свідомості; вироблення активної громадської позиції); здоров'я особистості (підтримка фізичного і психічного здоров'я); професійна універсальність (виховання професійних якостей молоді людини); сфера особистого життя (посилення відповідальності за власне майбутнє, за можливість досягнення особистого щастя завдяки своїм потенційним можливостям); етична сфера (висока гуманність, людяність, приєднання особистості студента до системи загальнолюдських моральних цінностей).

Готовність до праці випускника ЗВО України – здатність до певної фахової діяльності як результат професійного навчання і виховання; підсумок не тільки професійного розвитку, але й соціальної зрілості особистості студента.

Гуманізація освіти – відображення в освітньому процесі гуманістичних тенденцій у розвитку сучасного суспільства, коли людська особистість визначається найвищою цінністю; система заходів, спрямованих на розвиток загальнокультурних компонентів у змісті освіти; шлях до вдосконалення духовного складу особистості студента; формування гуманістичного світогляду молодого покоління і т.ін.

Гуманізм (лат. *humanism* – *людяний, людський*) – система ідей і поглядів на людину як на найбільшу соціальну цінність, створення умов для її повноцінного життя, фізичного та духовного розвитку.

Гуманітарна підготовка студентів – освоєння гуманітарного циклу навчальних дисциплін (філософських, психолого-педагогічних, політологічних, культурологічних, українознавчих тощо).

Демократизація в освітньому середовищі – принцип реформування освіти в Україні на демократичних засадах (повага педагогічних кадрів до гідності студентів, їхніх прав і свобод, толерантність і співпраця у навчально-виховному процесі, визнання плюралізму поглядів і життєвих цінностей молоді).

Дидактика (грец. «*didaktikos*» – *навчаю*) – галузь педагогіки, яка розробляє теорію освіти та навчання.

Дидактична адаптація – готовність студента ВНЗ до опанування форм, методів і змісту навчальної діяльності (наприклад, у професійній школі студенти адаптуються до значного збільшення обсягу навчального матеріалу, до складної наукової термінології, вивчення спеціальних предметів тощо).

Дидактичне проектування – педагогічна діяльність щодо створення проекту навчального процесу в освітньому закладі.

Діяльність викладача – різновид професійної науково-педагогічної діяльності, яка спрямована на різнобічну підготовку майбутніх фахівців різного профілю, на розвиток і виховання студентів.

Діяльність здобувача вищої освіти – інтегрована форма активності студента, що включає в себе навчально-пізнавальну, науково-дослідницьку, громадсько-політичну діяльність та спрямована на розвиток своєї особистості, підготовку до виконання професійно-трудова завдань і обов'язків, оволодіння необхідними для цього знаннями, навичками, вміннями.

Ерудиція (лат. *eruditio* – *вченість, пізнання*) – глибокі всебічні знання, широка поінформованість викладача, студента.

Ефективність особистості – реальна компетентність (здібності, вміння) особистості вирішувати життєві проблеми, відповідати вимогам часу та запитам суспільства.

Життєве проектування – технологія життєтворчості, в якій конкретизуються життєві стратегії, цілі, плани, життєвий шлях особистості. Мета технології – гармонійний, всебічний розвиток особистості студента; зміцнення фізичного, психічного, морального, духовного здоров'я; формування мистецтва виконання життєвих та соціальних ролей.

Життєвий шлях – самореалізація особистості, втілення у життєвому процесі певних цілей, задумів, життєвих програм.

Життєтворча стратегія особистості – процес утвердження (самореалізації, самоактуалізації) особистістю сенсу власного життя у відповідності з індивідуальними цінностями та ідеалами.

Життєтворчість – духовно-практична діяльність особистості, що спрямована на програмування, планування та творче здійснення нею задумів індивідуального життя.

Завдання професійної підготовки вищої школи – такі напрями роботи, як: забезпечення ефективного виконання освітніх завдань; підвищення рівня фахової підготовки молодих конкурентоздатних кадрів; гнучкість управління і придатність до інновацій; розкриття творчих потенцій випускника професійної школи; підготовка молоді до майбутнього життя та праці.

Задатки – природні передумови здібностей людини, її потенційні можливості.

Засвоєння знань – центральна ланка навчального процесу, яка включає сприйняття навчального матеріалу, його усвідомлення, запам'ятовування і практичне застосування.

Засіб виховання – вид суспільної діяльності, який може впливати на особистість у певному напрямі.

Здібності – синтез індивідуально-психологічних можливостей особистості, що є умовою успішного здійснення певної діяльності (бувають загальні здібності, від яких залежить успішність здійснення навчального процесу у вищій, загальноосвітній школі; спеціальні, пов'язані з конкретним видом діяльності: педагогічні, технічні, наукові, художні тощо).

Зміст освіти – система наукових знань, умінь і навичок, оволодіння якими забезпечує всебічний розвиток розумових і фізичних здібностей молоді, формування її світогляду, моральної поведінки, підготовку до суспільного життя.

Знання (теоретичні відомості) – узагальнений досвід людства про дійсність, що має форму фактів, правил, висновків, закономірностей, ідей, теорій.

Зрілість інтелектуальна – широта та гнучкість розумового світогляду особистості.

Інвентивний метод здійснення навчального процесу – використання педагогом у взаємодії зі студентами вже наявних знань для вироблення нових способів вирішення педагогічних задач.

Індивідуалізація – пошуки засобів позначення своєї неповторності, своєрідності, намагання транслювати іншим людям своє особистісне ставлення до них.

Індивідуальність (лат. *individuitas* – *неподільність*) – неповторність, унікальність властивостей людини.

Інновації в освітній галузі – інтенсивне переосмислення педагогічних цінностей, пошук нового в теорії та практиці навчання і виховання. Процес створення і використання нового педагогічного досвіду, що пов'язаний з активними змінами в освітній галузі; нововведення у змісті, формах, методах здійснення навчально-виховної роботи. Головними складовими освітньої інноватики є: теорія створення інновацій у системі освіти (педагогічна неологія); методологія сприйняття, оцінки та інтерпретації нового в соціології, дидактиці, психології, менеджменті; технологія і досвід практичного застосування освітніх інновацій.

Інновації-модернізації в освітньому середовищі – система заходів, що оптимізують навчальний процес з метою досягнення гарантованих результатів у межах його традиційної репродуктивної орієнтації.

Інновації-трансформації в освітньому середовищі – зміни, які спрямовані на кардинальні перетворення традиційного навчального процесу з метою забезпечення його пошуково-дослідницького характеру, ефективну організацію навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Інноваційне навчання – навчальна діяльність, яка стимулює новаторські зміни в культурному, освітньому, соціальному середовищі, ґрунтується на оригінальних методиках розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей людини, високих соціально-адаптаційних можливостях особистості.

Інноваційні технології навчання – цілеспрямовані, систематичні й послідовні впровадження у практику педагогічної діяльності оригінальних, новаторських способів та прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів.

Інтегральна педагогічна технологія – модель навчального процесу, яка ґрунтується на виявленні споріднених елементів (наукових проблем, закономірностей, явищ) в структурі аналізу різних наукових дисциплін і поєднання їх у якісно нову цілісність з визначеною дидактичною метою. Основна мета технології – інтеграція наукових знань, побудова навчального процесу на міжпредметній основі, створення передумов для формування системного мислення

студентів, пошук спільних рішень у професійній підготовці молодих конкурентоздатних кадрів.

Інтеграція (лат. *integer* – цілий) – процес взаємопроникнення наук (об'єднання в єдине ціле), внаслідок якого фундаментальні знання синтезуються в цілісну систему.

Інтелект – індивідуальні особливості пізнавальної сфери людини, сукупність її розумових здібностей, певна форма організації індивідуального розумового досвіду.

Інтерактивна технологія навчання – «співнавчання», «взаємонавчання» (колективне, групове, навчання у співпраці, у взаємодії), де викладач і студент є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчального процесу; це – парадигма спільної взаємодії тих, хто навчає і тих, хто навчається, з оволодіння життєвими та професійними компетентностями.

Інформаційні технології (ІТ) – сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, опрацювання, зберігання, розповсюдження, демонстрації і використання інформації в інтересах її користувачів.

Інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) (від англ. *information and communications technology*, ІСТ) – часто використовується як синонім інформаційних технологій (ІТ), хоча ІКТ – більш загальний термін, який підкреслює роль уніфікованих технологій та інтеграцію телекомунікацій, комп'ютерів, підпрограмного, програмного забезпечення, накопичувальних та аудіовізуальних систем, які дозволяють користувачам створювати, одержувати доступ, зберігати, передавати та змінювати інформацію.

Кейс-технологія (англ. *case – ситуація*) – інтерактивна технологія, в основі якої – тісний зв'язок теорії з практикою у досягненні педагогічної мети; оптимізація навчального процесу у вищій школі, яка сприяє новому рівню фахової підготовки студента ВНЗ, формування творчої особистості випускника вищої школи. Іншими словами – системний підхід до особистісних, інструментальних і методологічних засобів у педагогічній діяльності з метою досягнення ефективних результатів у процесі засвоєння базових знань, формування професійних вмінь та навичок студента. З методичної точки зору, кейс – це спеціально підготовлений навчальний матеріал, що містить структурований опис педагогічних ситуацій, запозичених з реальної практики (грамотно розроблений кейс – інструмент, за допомогою якого в навчальну аудиторію привноситься частина реального життя (реальна ситуація), що виникла у ході педагогічної діяльності, над якою необхідно самостійно попрацювати й представити обґрунтоване рішення).

Компетентність (лат. *competentia* – *обізнаність*) – кваліфікаційна характеристика спеціаліста у певній діяльності; інтегрована здатність особистості, яка складається із знань, умінь, навичок, досвіду роботи.

Компетенція – загальна здатність мобілізувати у професійній діяльності набуті знання, уміння, а також використовувати узагальнені засоби і способи виконання дій.

Комунікабельність викладача (лат. *communico* – з'єдную, повідомляю) – здатність педагога до встановлення контактів зі студентами; комунікативний потенціал викладача; навички ефективного педагогічного спілкування.

Креативні методи навчання – орієнтація педагогічної діяльності на творче зростання студента як майбутнього фахівця; використання у педагогічній роботі ефективних способів (прийомів) виявлення і розкриття творчих здібностей випускника ВНЗ (методи «мозкового штурму», емпатії, синектики, «морфологічного аналізу», евристики тощо). Іншими словами – це розвивальне навчання студентів, «навчання творчості».

Креативність (лат. *creatio* – *створення*) – творча, новаторська діяльність; новітній термін, яким окреслюються творчі здібності індивіда, що характеризуються здатністю до продукування принципово нових ідей і що входять в структуру обдарованості в якості незалежного елемента.

Критерії ефективності результатів професійного навчання – міцність знань (тривалість збереження у пам'яті вивченого навчального матеріалу, яке характеризується повнотою, легкістю, безпомилковістю відтворення), дієвість знань (визначає готовність та вміння студентів використовувати їх у повсякденному житті та проблемних ситуаціях), системність (відповідність рівня засвоєної інформації структурі наукових знань), усвідомленість знань (формування світогляду, початок активної мисленнєвої діяльності, що полягає у розумінні шляхів отримання знань, набуття практичних вмінь та навичок їх використовувати).

Критичне мислення – наукове (кваліфіковане, відповідальне) мислення, суть якого полягає в ухваленні ретельно обміркованих та незалежних рішень студента; активний розвиток когнітивної сфери майбутнього фахівця; формування необхідних професійних і життєвих компетентностей випускника вищої школи (усвідомленість, самовдосконалення, самовиховання, саморозвиток – головні властивості критичного мислення).

Культура педагогічного спілкування – професійне спілкування педагога з вихованцями, що має за мету оптимізацію навчально-виховного процесу.

Лабораторне заняття – ефективна форма організації навчального процесу у ВНЗ, за якої студент під керівництвом викладача проводить імітаційні

експерименти (досліди) з метою підтвердження окремих теоретичних положень певної навчальної дисципліни; набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою; знайомиться з методикою експериментальних досліджень.

Латеральне мислення (лат. *lateralis* – бічний) – нелінійний тип творчого мислення, що передбачає «зміщений» або «поперечний» погляд на проблему під різними кутами зору.

Лекція (лат. *lectio* – читання) – основна форма проведення навчальних занять у ВНЗ, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу. Умовно лекції можна розподілити на дві великі групи: традиційні (вступна, тематична, методологічна, загальнопредметна, оглядова, заключна тощо) й нетрадиційні (багатоцільова, проблемна, лекція-брейнстормінг («мозкова атака»), лекція-прес-конференція, лекція-диспут, інтерактивна лекція, лекція-візуалізація тощо).

Мета традиційних технологій – формування наукового світогляду студентів, засвоєння загальнонаукових, професійних, спеціальних знань, умінь та навичок.

Метод «альтернативи, можливості, вибір» (англ. «*Alternatives, Possibilities, Choices*» (APC)) – створення у педагогічній діяльності альтернативних варіантів вирішення проблемних ситуацій (альтернативність виступає як базовий принцип вибору необхідної стратегії у взаємодії викладача зі студентами).

Метод «мозкового штурму» (англ. *brainstorming* – «злива ідей», генерування ідей) – популярний метод висування творчих ідей у процесі розв'язування навчальної, наукової чи технічної проблеми з метою стимулювання розвитку креативного мислення.

Метод «шість капелюхів мислення» (англ. «*Six Thinking Hats*» (STH)) – ефективний метод навчально-пізнавальної діяльності у вищій школі, що дозволяє послідовно й цілеспрямовано підключати різні типи мислення при вирішенні важливих педагогічних, професійних завдань. В основі «Шести капелюхів» – ідея існування паралельного (більш конструктивного) мислення, пошук альтернативних рішень, коли у розв'язанні проблемної ситуації різні точки зору не стикаються, а співіснують (кожній розумовій дії умовно відповідає певний колір «капелюха» мислення), що дозволяє структурувати і зробити набагато ефективнішою будь-яку розумову діяльність (як особисту, так і колективну).

Метод навчання – спосіб досягнення навчальної мети, система послідовних, взаємопов'язаних дій викладача і студентів, які забезпечують засвоєння змісту освіти.

Мислення – суспільно зумовлений, нерозривно пов’язаний із мовленням психічний процес пошуків і відкриття суттєво нового; пізнавальна діяльність людини, під час якої головний мозок виконує складні розумові (мисленнєві) операції, використовуючи поняття, судження, умовиводи, результатом яких є припущення, прогнози, прийняття рішення (аналітико-синтетична діяльність кори головного мозку – основа людського мислення).

Модуль (лат. *modulus* – міра, вимір, одиниця виміру) – науково обґрунтований і логічно завершений фрагмент (одиниця) навчального матеріалу (розділу, теми), який відповідає конкретній дидактичній меті; завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу.

Модульне навчання – педагогічна технологія, яка передбачає перегляд змісту навчання, вибір форм, методів і засобів навчання, організацію самостійної роботи, діагностику й контроль рівня знань, умінь та навичок за модульним принципом.

Мораль – система ідей, принципів, законів, норм, оцінок, що регулюють стосунки між людьми.

Навчальна програма – документ, що означає зміст і обсяг знань з кожного навчального предмету.

Навчальний план – документ про склад навчальних дисциплін, які вивчають у певному освітньому закладі; їх розподіл; структуру навчального навантаження.

Навчання – цілеспрямована взаємодія педагога та студентів, у процесі якої засвоюються знання, вміння і навички.

Ознаки педагогічної креативності – високий рівень соціальної і моральної свідомості; пошуково-перетворюючий стиль мислення; проблемне бачення; прагнення досягти ефективного результату за конкретних умов праці; високий рівень загальної культури; готовність до розумного ризику у професійній діяльності; цілеспрямованість; допитливість; самостійність; специфічні мотиви (необхідність реалізувати своє «Я»; бажання бути визнаним; творчий інтерес; захопленість творчим процесом, своєю працею); комунікативні здібності; здатність до самоуправління та саморозвитку.

Освіта – організований суспільством нормований процес (і його результат) передавання соціально важливого досвіду між поколіннями, який в онтогенетичному плані є процесом становлення і соціалізації особистості; набуття людиною знань, умінь і навичок; формування основ світогляду, моралі, правил поведінки; підготовка молоді до життя і праці.

Освітня інноватика – нововведення, реформування, трансформації в освітньому процесі, ядром яких є нова освітня ідея; це – новий (більш сучасний)

підхід до організації освітньої галузі, пов'язаний з вимогами економічного, соціального, політичного та культурного життя суспільства; створення оригінальних технологій навчання і виховання; методів управління; впровадження у педагогічну практику наукових досягнень і поширення передового досвіду.

Освітня технологія – модель оптимальної спільної діяльності викладача і студента, яка спрямована на вдосконалення навчально-виховного процесу у вищій школі; упорядкована система педагогічних дій, що призводить до гарантованого досягнення цілей освіти.

Особистісно зорієнтовані технології – втілення антропологічного підходу у педагогічному процесі (концепції розвитку гуманістичної педагогіки, педагогіки співробітництва і т.ін.), домінування партнерських стосунків між викладачами та студентами.

Особистісно орієнтоване навчання – навчання, що спрямоване на вирішення ключових проблем гуманізації освітньої галузі: підвищення престижу освіти; формування основ базової культури особистості; розвиток у студентів бажання та вміння самостійно здобувати знання; активна психолого-педагогічна допомога студенту у становленні його індивідуальності, життєвому самовизначенні та процесах реалізації.

Особистість – людина як суб'єкт соціальних відносин та свідомої діяльності; соціалізований індивід, котрий втілює найсуттєвіші соціально значимі властивості.

Педагогіка (грец. *paídos* – дитя і *ago* – веду, виховую; тобто дітоводіння) – сукупність теоретичних і прикладних наук, що вивчають процеси виховання, навчання і розвитку особистості.

Педагогіка творчості – галузь загальної педагогіки, яка вивчає закони та механізми формування творчої особистості; розвитку та саморозвитку її творчих можливостей в процесі освіти та навчання; створення психолого-педагогічних умов для прояву творчого потенціалу особистості в суспільно-корисних та індивідуально-значущих для неї видах діяльності.

Педагогічна технологія – один із спеціальних напрямків педагогічної науки (прикладна педагогіка), покликаний забезпечити досягнення певних педагогічних завдань; вивчення, розробка та застосування принципів оптимізації навчально-виховного процесу на ґрунті новітніх досягнень науки і техніки, що має вищий рівень ефективності, надійності, гарантованого результату, ніж традиційні методики навчання та виховання.

Педагогічна етика – кодекс поведінки у педагогічній діяльності.

Педагогічна майстерність – вияв високого рівня педагогічної діяльності; загальна культура та педагогічний досвід; досконале, креативне виконання

педагогом своїх професійних функцій, результатом чого є створення оптимальних соціально-психологічних умов для становлення та розвитку особистості як самого педагога, так і вихованця (критерії педагогічної майстерності: гуманність, науковість, педагогічна доцільність, оптимальний характер діяльності, результативність, демократичність, творчість тощо).

Педагогічна творчість – цілісний процес професійної реалізації та самореалізації педагога в освітньому просторі; сукупність послідовних і взаємопов'язаних дій педагога (викладача) й учня (студентської аудиторії), спрямованих на свідоме і міцне засвоєння системи знань, умінь та навичок; формування світогляду вихованця, культури поведінки тощо, а також сукупність послідовних і взаємопов'язаних «перетворень» у їх творчому розвитку (мотивацій, характерологічних особливостей, творчих умінь, психологічних процесів), які сприяють успіху людини у творчій діяльності.

Педагогічна техніка – комплекс знань, умінь, навичок, необхідних педагогу для чіткої та ефективної організації навчальних занять, ефективного застосування на практиці обраних методів педагогічного впливу.

Педагогічне дослідження – цілеспрямований пошук шляхів удосконалення педагогічного процесу, який спирається на розвинутий понятійний апарат науки, має своїм підґрунтям налагоджену систему емпіричних досліджень, передбачає тісну інтеграцію (взаємозв'язок) цілого ряду наук (філософії, психології, культурології, соціології, кібернетики тощо) для досягнення ефективних педагогічних результатів.

Педагогічний креатив – структурний елемент педагогічної творчості, який включає пошуково-перетворюючий стиль мислення, проблемне бачення, здатність педагога виявляти суперечності, творчу фантазію, розвинену уяву, готовність до розумного ризику у професійній діяльності, допитливість, творчий інтерес (захопленість творчим процесом, своєю працею), здатність до саморозвитку.

Педагогічний процес – цілеспрямована взаємодія педагога і вихованців, метою якої є вирішення освітніх проблем і розвиток особистості.

Педагогічні інновації – результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень педагогічних проблем (прямим продуктом інновацій є: нові навчальні технології, оригінальні виховні ідеї, нові форми та методи виховання, нестандартні підходи в управлінні).

Пояснювально-ілюстративне навчання – технологія навчання, що ґрунтується на поясненнях з наочною ілюстрацією у викладанні, при якій навчально-пізнавальна діяльність студентів має репродуктивний характер (синонім – «пояснювально-репродуктивне навчання»).

Практичне заняття (лат. *praktikos* – діяльний) – форма навчального заняття, під час якої науково-педагогічний працівник організовує для студентів аналіз окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує навички і вміння їх практичного застосування через індивідуальне виконання педагогічних завдань.

Предметно зорієнтовані технології – культурозумовлений, традиційний підхід до навчання, що ґрунтується на таких педагогічних концепціях, як енциклопедична, традиційно-консервативна, академічна, особливостями яких є формування базових знань, вмінь та навичок студентів з конкретних навчальних предметів.

Приєм навчання – окремий крок для реалізації навчальної мети, складова частина методу.

Проблемне навчання – педагогічна технологія, що забезпечує можливість творчої участі студентів у процесі засвоєння нових знань, формування творчого мислення і пізнавальних інтересів особистості (основні рівні проблемного навчання: проблемний виклад, спільний проблемний пошук, творче навчання студентів).

Проектна технологія («метод проектів») – спосіб досягнення дидактичної мети через системну організацію проблемно-орієнтованого навчального пошуку, який повинен завершитися цілком реальним практичним результатом.

Професійна (педагогічна) культура – володіння викладачем педагогічним досвідом людства, ступінь його досконалості у педагогічній діяльності, досягнутий рівень розвитку його особистості.

Професійна готовність студента – особистісна якість, що проявляється у позитивній самооцінці себе як суб'єкта майбутньої професійної діяльності та прагненні займатися нею після закінчення ВНЗ. Вона допомагає молодому фахівцю успішно реалізовувати професійні функції, правильно використовувати набуті знання і досвід, зберігати самоконтроль, долати перешкоди. Професійна готовність – вирішальна умова швидкої адаптації випускника вищої професійної школи до умов праці, подальшого фахового вдосконалення і підвищення рівня кваліфікації.

Професійна підготовка фахівців – складна психолого-педагогічна система із специфічним змістом, наявністю структурних елементів, формами відношень, особливостями навчального процесу, що характерний для певного фаху, професії тощо.

Професійна самосвідомість педагога – усвідомлення педагогом себе як суб'єкта педагогічної діяльності, самооцінка професійно необхідних знань і

професійно значущих якостей особистості (результатом самосвідомості педагогічного працівника є соціально-професійний аспект його «Я-концепції»).

Професійний саморозвиток – поетапне становлення та інтеграція мотиваційно-ціннісного та когнітивного компонентів особистості майбутнього фахівця на ґрунті усвідомленої саморегуляції ним своєї професійної діяльності.

Професійно-важливі якості фахівця – система стійких особових якостей, які створюють можливість успішного виконання професійної діяльності.

Психологічна адаптація випускника ЗВО (лат. *adaptatio* – пристосовувати) – соціалізація особистості у процесі індивідуального розвитку, соціального і професійного становлення.

Розвивальна освіта – освіта, яка цілісно поєднує навчально-виховний процес у вищій школі (виховна функція педагога реалізується через різні форми співробітництва, співпраці зі студентами), а також стимулює процес учіння, орієнтується на процес становлення особистості вихованця як суб'єкта життєдіяльності.

Розвивальні освітні новоутворення – формування концептуально-парадигмального мислення студента; перехід до нового, теоретичного рівня усвідомлення соціальних, освітніх, економічних, політичних, морально-етичних, виробничих, техніко-технологічних проблем розвитку суспільства; самостійність у прийнятті рішень; чітка життєва позиція; новий рівень особистісної, професійної активності.

Самоактуалізація – прагнення людини до повнішого виявлення, розвитку і реалізації своїх особистісних можливостей.

Самовиховання – процес цілеспрямованої роботи над розвитком і вдосконаленням своєї особистості.

Самосвідомість – критичне ставлення до себе; самовладання; оцінювання своїх позитивних і негативних сторін; відповідальність за свої вчинки тощо.

Семинар (лат. *seminarium* – розсадник знань) – вид практичних занять, який передбачає самостійне опрацювання студентами окремих тем і проблем відповідно змісту навчальної дисципліни та обговорення результатів цього вивчення, представлених у вигляді тез, повідомлень, доповідей, рефератів тощо.

Сенситивність – характерологічна особливість людини, яка проявляється в підвищеній чутливості до подій, що відбуваються з нею, емоційна чутливість, емоційність.

Смисложиттєвий пошук людини – активний пошук своєї особистості, власна позиція, розуміння сенсу власного буття, апробація «неторованих» шляхів особистісного розвитку.

Соціальна творчість – творчість спрямована на вдосконалення людини, розвиток суспільної свідомості, переосмислення недоліків минулого, здійснення докорінних перетворень у суспільстві: дотримання моральних норм, боротьбу з негативними суспільними явищами (політичною пасивністю, антисуспільною психологією, девіантною поведінкою тощо).

Спадковість – відновлення у нащадків біологічних особливостей батьків, передача генетичної інформації від покоління до покоління.

Сугестивне навчання – відносно нова система навчання, яка використовує засоби навіювання з навчально-виховною метою.

Сугестивні засоби у педагогічному процесі – використання у педагогічній діяльності засобів неспецифічної психічної реактивності (авторитет викладача, інтонація голосу, жести, міміка, вираз очей, постава, релаксивний стан тощо) для розкриття резервних можливостей особистості студента, основу яких становить неусвідомлювана психічна активність.

Сугестія – спосіб впливу на людину за допомогою психологічного механізму навіювання (сугестор – особистість, яка маніпулює (навіює); сугеренд – об'єкт навіювання, адресат).

Сугестопедагогіка (лат. *suggestio* – навіювання) – психотерапевтичний напрям у педагогіці, який цілеспрямовано з навчально-виховною метою використовує засоби навіювання.

Талант – природний хист, високий рівень обдарованості людини до певного виду діяльності (наукового, техніко-технологічного, виробничого, політичного, мистецького тощо); поєднання високорозвинутих спеціальних здібностей, яке надає можливість створювати такі продукти діяльності, що виділяються своєю новизною, досконалістю і мають високу суспільну значущість.

Творча педагогічна діяльність – активні особисті пошуки педагога у фаховій діяльності (ефективне самовдосконалення та саморозвиток), які включають поєднання наступних підсистем: дидактична підсистема (показує рівень володіння викладачем змістом навчального матеріалу; формами, методами, засобами ефективно організації навчально-пізнавальної діяльності студентської аудиторії); виховна підсистема (окреслює продуктивну діяльність педагогічного працівника у напрямку формування студента як особистості через активну життєву діяльність вихованців, їх творчий розвиток, самореалізацію потенційних можливостей тощо); організаційно-управлінська підсистема (прогнозує творчу педагогічну діяльність педагога з проблем розвитку здібностей до самоуправління і здійснення комунікації); підсистема самовдосконалення (творча педагогічна діяльність викладацьких кадрів з підвищення своєї професійної та загальної культури; це –

самовиховання і саморозвиток педагогів; формування професійно-значущих якостей; педагогічної майстерності; створення на цій основі своєї «творчої лабораторії»); громадсько-педагогічна підсистема (визначає активну життєву позицію педагога; професійний, суспільний та особистісний рейтинг).

Творчий потенціал особистості – складна система психогенетичних та психологічних якостей; інтегральна цілісність природних і соціальних сил людини; сукупність здібностей, можливостей та властивостей до здійснення творчої діяльності.

Творчість – процес оригінальної людської діяльності, у результаті якої створюються якісно нові матеріальні й духовні цінності (наприклад, творчість інженерно-педагогічних працівників може бути спрямована як на педагогічну діяльність (педагогічна майстерність), так і на виробничий процес (галузева майстерність).

Технології ситуативного моделювання – спосіб побудови навчального процесу за допомогою включення студентів у гру, яка підпорядкована дидактичній меті (передусім, ігрове моделювання ситуацій і явищ, що є об'єктами вивчення). До технологій ситуативного моделювання можна віднести: технології імітації (імітаційні ігри), симуляції (симулятивні ігри), драматизації (інсценування) та ін.

Технологія життєвого проектування – результат життєтворчої активності особистості, що зумовлюється насамперед її індивідуальним розвитком (онтогенезом) та особливостями соціалізації (зміст, форми і методи виховання, навчально-пізнавальна діяльність, освітня база, професійна реалізація тощо); свідоме створення випускником ВНЗ свого індивідуального життєвого проекту як ймовірнісної моделі подальшого життєвого розвитку.

Технологія (грецьк. *techne* – мистецтво, ремесло; *logos* – поняття, наука, навчання) – цілеспрямований, алгоритмізований процес, який забезпечує отримання точного, прогнозованого результату.

Технологія «Створення ситуації успіху» – особистісно-орієнтована технологія навчання і виховання, мета якої – цілеспрямовано створити «ситуацію успіху» для розвитку особистості, відчуття нею радості досягнення успіху, усвідомлення своїх здібностей, віри у власні сили.

Технологія виховання – процес впливу вихователя на вихованця з метою формування його як особистості.

Технологія інтерактивного навчання – сучасна модель навчання, яка найбільше відповідає особистісно-орієнтованому підходу у вищій професійній школі, оскільки принципово змінює схему відносин учасників навчального процесу; дає простір для самореалізації студентів; розвитку їх пізнавальної,

комунікативної активності; реалізує новий тип навчальної взаємодії та педагогічного спілкування між викладачами і студентами, в основі якої – співнавчання, навчання у взаємодії та співпраці, в якому і викладач, і студент є активними суб'єктами навчання.

Технологія модульного навчання – спосіб побудови навчального процесу, що спрямований на активізацію пізнавальної діяльності особистості студента; використання різноманітних форм і методів активного навчання; розвиток творчих здібностей майбутнього спеціаліста; стимулювання його розумової, професійної активності на основі індивідуального підходу; врахування міжпредметної інтеграції у викладанні дисципліни; організацію та планування самостійної, науково-дослідницької роботи студентів; спрямування навчальної діяльності у напрямку формування мобільності знань, розвитку критичного мислення, виявлення особистісних ресурсів студента.

Технологія навчання – детально виважена модель спільної діяльності щодо проектування, організації та проведення навчально-виховного процесу з безумовним забезпеченням максимально комфортних умов як викладачеві, так і студентові; це педагогічно, валеологічно та економічно обґрунтований процес гарантованого досягнення якісних результатів навчання.

Технологія проблемного навчання – технологія створення проблемних ситуацій у навчально-виховному процесі, мета якої – активний науковий пошук студента; розвиток його мисленнєвої діяльності; формування позитивних рис особистості студента (самостійність, креативність, рішучість, відповідальність тощо); індивідуалізація навчально-пізнавальної діяльності (урахування індивідуальних особливостей, здібностей та можливостей тих, хто навчається), реалізація принципу самонавчання у вищій професійній школі.

Технологія програмованого навчання – різновид репродуктивного підходу до організації навчального процесу, мета якого – засвоєння учбового матеріалу студентами у певній логічній послідовності з використанням спеціальних програм. Сучасні науковці вирізняють наступні програми навчання: лінійна (послідовно змінюються невеликі блоки навчальної інформації з контрольними завданнями, які мають засвоїти студенти); розгалужена (отримання додаткової навчальної інформації, що може бути корисною для особистісного, професійного розвитку студента як майбутнього фахівця); адаптивна (надає можливість кожному учаснику педагогічного процесу самостійно вибрати рівень складності нового навчального матеріалу); комбінована (включає в себе фрагменти лінійного, розгалуженого, адаптивного програмування тощо).

Технологія розвивального навчання – особистісно-орієнтована технологія навчання і виховання у ВНЗ, сутність якої полягає у визначенні найбільш раціональних способів досягнення педагогічних цілей, пов'язаних із розвитком науково-теоретичного, професійного мислення майбутнього фахівця, стимулюванням інтелектуальної допитливості студентів у навчально-пізнавальному процесі, а також вирішенням завдань, які стосуються науково-методичних досліджень.

Технологія розвитку критичного мислення у процесі навчання – сукупність різноманітних педагогічних методів і прийомів, які спонукають студентів до активної науково-дослідницької та пошукової діяльності; розвитку творчих здібностей; формування критичного, професійного мислення; якісного узагальнення фундаментальних знань.

Технологія розвитку особистості – спрямований процес розвитку особистості від простого до складного, від відомого до невідомого, збільшення фізичних та інтелектуальних сил, розкриття творчих здібностей, набуття певного життєвого досвіду.

Технологія сугестивного навчання – психотерапевтичний прийом у навчальному процесі вищої школи, який цілеспрямовано використовує засоби навіювання; звертається до неусвідомлюваної психічної активності особистості; спрямований на розкриття резервних можливостей кожного студента; мобілізацію його інтелектуальних і емоційних ресурсів.

Традиційне навчання – навчання, що зорієнтоване на збереження та відтворення національної культури; педагогічний процес, який забезпечує стабільність у соціумі за рахунок переважно репродуктивної діяльності студента, формування його виконавчих здібностей, розвиток когнітивних процесів, уваги та пам'яті.

Традиційні технології навчання – технології навчання, спрямовані на формування стійкої сукупності знань шляхом усталених методів і прийомів викладання, подальшого відтворення учнями навчального матеріалу, його закріпленні, контролі й оцінюванні. У традиційних технологіях, педагог, викладач постає як головний суб'єкт навчання (основна функція якого – чіткий, доступний і зрозумілий виклад навчальних тем і дисциплін, трансляція готових знань і умінь), а учні, студенти – як об'єкти його педагогічних впливів. До традиційних технологій відносять різні способи пояснювально-ілюстративного й репродуктивного навчання.

ПРО АВТОРІВ

ОШЧО

Олена Володимирівна

старший викладач кафедри фізичного виховання
гуманітарно-педагогічного факультету
НУБІП України,
автор 30 наукових та науково-методичних праць

ЮДЕНКО

Оксана Вадмівна

кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри теорії, методики та організації фізичної
підготовки і спорту навчально-наукового-
інституту фізичної культури і спортивно-
оздоровчих технологій
НУОУ імені Івана Черняхівського,
автор понад 150 наукових та науково-
методичних праць

ЛУЦЬРОВ

Сергій Юрійович

доктор філософських наук,
професор кафедри фізичного виховання
гуманітарно-педагогічного факультету
НУБІП України,
автор понад 260 наукових та науково-
методичних праць

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

(УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ)

ОПРОШКО Олена Володимирівна,

ЮДЕНКО Оксана Вадимівна

ПУПРОВ Сергій Юрійович

**«ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
БАКАЛАВРІВ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ФАКУЛЬТЕТІВ
В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ УНІВЕРСИТЕТУ»:
ПЕСІВНІ ЗАВДАННЯ**

для здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня